

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

DIE MNEMONOTECHNIK

III

TALMUDS

EINE HISTORISCH-KRITISCHE UNTERSUCHUNG

VON

JACOB BRÜLL

RABBINER IN KOJETEIN.

WIEN, 1864.

VERLAG DES VERFASSERS.

ומדברים במדבר ט נראה ללמד הלכה זאת יחד היו מן הפסוק שמוח יב וכן משמעות כל המפורשים ודברי רש"ם ל"ע ועיין פסחים ק"כ אחר דנא וכו' ת"ס תרור דכחיב על מלוח אשר ג"כ מן הפסוק במדבר ט ועיין רא"ט, וברז אלפס דפוס פ"ב הפסוק ומלח על מדורים מן הפסוק שמוח יב. וכן במ"ס זבחים ל"ו ע"א מ"ה דר"י אחר ר' אליעזר חרי קרלי כחיבי ננוחר כתוב אחד לא חותירו ממנו עד נקר וכתוב אחד אומר לא יניח צי"ט נרש"י עד נפסה ומד בחורה, ובחוס' שם האריך ילפינן שאר נוחר מפסח אשר נאמת הך פסוק לא חותירו ממנו עד נקר ג"כ נאם פ' אומר כנ ל ורק נמצוח נרש"י נש"ס שמוח יב' הסונב על פסח ול"ל ויקרא כ"ז וע"ז לכבן מה שאמרו שם לימח קרא לא חותירו מאי לא יניח, וכן הוא ברע"ג נפ"ס מה פסולי המוקדשין הלכה פ' אסור להאסיר מנשר הקדשים לאחר זמן אכילתן שנאמר נקרנ מודה לא חותירו ממנו עד נקר וה"ה לשאר קדשים אשר העקור כמו שנכתב תכ"מ נח"כ פ' טו. ולדעתי מש"כ שם הרמב"ם בהלכה ז והעוהיר אין לוקה סברי האכות נחקו לעשה שנאמר והנוחר ממנו עד נקר נאם תשרפו אשר לפי הכ"מ ומל"מ סונב על הפסוק ע' נא טעות כי איך ילפינן שאר נוחר מן קרבן פסח כקושי' חוס' וליך להציה שנאמר והנוחר מנשר הזנב צום כמלישי נאם ישכף ויקרא ז' יז' וכן הוא ברמב"ם כ' יט מה' פסולי המוקדשין הלכה א הנוחר מלוח עשה לשרפו שנאמר והנוחר מנשר הזנב ועיין סמ"ג וספר החיטון ואין להאריך:

לד	10	טורה	19	מחת אדעמי	קרא אדעמי
"	11	"	3	ערוך	ארוך
"	12	"	23	כמהסורה	כההסורה
"	14	"	7	הלמידים	חלמידים
"	16	"	22	ומלאלה	ומלאלה

~~~~~

תיקונים והשמטות

לד	1	סורה	8	חמח פרה קלא	3 פד ס
—	9	—	9	קז	כיו
3	2	Pecunia	Pecunia	—	—
5	30	סונא	סונא	—	—
6	17	ספרי	ספרי	—	—
—	7	נאגסה	דכא	—	—

7 סורה 32 אחר מלח י"ז) יש לחוקק: ועיין ירושלמי טקלים
 ע"ד ח"ג מניח ספר העזרה שז"ו נושלין גכרם מחזמה הלשכה וכן נמסנה
 מ"ק פ"ג חין מניחין ספרי נספר העזרה וירושלמי סנהדרין פ"ג כוח
 לו ס"ס ועניסין אחר מ"ס של כהנים כי נאודך האן נפלו גם טו סעיות ופי'
 מניהין מסקנן כיון שסנה כנר ודק חיקון לדין."

לד	8	סורה	25	חמח ר"ח קלא	י"ס
9	1	—	—	מסרין	—

10 18 אחר מלח אסמכחא יש לחוקק: דק נאיה מקומות
 ע"ד מהנאנו וספרו ע"ז האפורסס לרונ, ולפעמים גם מפורסס תס"ס לא ידו
 לכוונה חמ' בפנין דרסות מפקוקים, עיין ירושלמי פסחים פ"ד על העשנה חל'
 ו' הלילה (ליל י"ד ניסן לפנין עשיית מלאכה) נ"ס אומדין וכו' סא יום אסור
 רני אלמנר נסס רני הוסעיס יום פסח ה"א לר' ע"כ. וכחנ אמפרס דכחצ זנח
 פסח הוא לה' וקלא יתירל הוא אלא לומר לך יום שסחה זנח הוא יסיה לר'
 והיינו כולל יומא, אשר פי' זה דחוק כי נפסק הזה לא נזכר מלח יום לחוליה
 לילה. דק נאחמ כונה ירושלמי על חפסוק ותחדס הרשפון בארנעה עסר יום
 לחוס פסח לר' פנחס כ"ח ע"ז אשר מפורס כי נים י"ד פסח לר' פי' יום
 שסחה זנח הוא יהי לר' והיינו כולל יומא לפנין עשיית מלאכה. וכן ננכלי
 פסחים קט"ז ע"ז אמרו על הלל סס' כודך וכר' שנאמר על מלות ומרדים
 יאכלוהו אשר לפי הליון ננר ט"ס נמדנר ס ולא סניא ספסוק מוקדס סמיה
 יז ס ומלות על מרדים יאכלוהו, ואם נס שנאנו לפעמים פסוק מאחר חמח
 מוקדס ער"ה סלין קליס ע"ז מלא קן נראס וכר' וסאדמה על ראשו אשר נלין
 הע"ס סמואל ז ס"ו ולא מהפסוק מוקדס וסאדמה על ראשו סמואל א' ד' יב'
 הוא נאחמ ע"ד זרות ועיין כוכ"י מ"ס' ח"ס חסונה פח, קלס, קלס. והנה
 נרנסס כחנ מדלא כחצ יאכלו חיי, ואנא ידענא דאפסח קאי דכחנ לעיל
 ואכלו חס הנסר סמואל דנאחמ לסי דנריו סוננ על ספסוק סמיה י"ז אשר
 ראס ספסוק ואכלו חס הנסר מ"ס"כ נמדנר ט' אשר הלנד יהי סמיה נלין
 ספסוק נט"ס גם סנוסמח ין סאנדה כן עסה הלל וכר' לקיים מה שנאמר על
 מלות ומרדים חסיה מסוננס דל"ל ומלות על מרדים יאכלוהו, דק נאחמ לפני
 הלומד יונן כי סנוסמח נטונה ונס ליון ספסוק נט"ס סוב ומן ספסוק על מלות

בריתות

כו ע"א קיון ילדות מטרע חר קומה צעגלה. חוכן הקושיות שס
דחאי יז"הכ מכפר.

שם קיון נגג ששלן עין רש"י קיון שמוחם עין ערוכין פ"ז לשה"ר
שפיכות דמים שצוה שוא גלוי עריות גקות הרוח גזל לרוח
עין ואם גם דרך צעל העקמן צאחיות דומות לקחת אות
חאר מהמלה צקיון כאן זלא מדרכו ולפי קודר המלות גם
האוחיות לריכות מהפך צקיון.
במסכת טעילה וחמיד לא נמצא סימן.

נדה

ג ע"צ שולים צדוקין מכוסין צוית קיון. מקומות שצ"ס וצ"ה מודים
ופליגי חזקיה ור' יוחנן.

סו ע"א חצויה נחר צחמין לעצול צמים ע"ג כמל קיון. מלות הדכים
שאמר רצא שס ועל הק דקאמר חממר צסס רצא לא חמוץ
אלא צחמין ועל הרין שאמר ר' שמואל צר' ילחק חוץ מנמל עין
חוס' ר"ה חשה צסס הר"ח. ולפי הגמ' להקדים צקיון קמטים
ואח"כ לעצול ועין צה"ג דף ס"ד ע"צ חצו נחר וחמין למדה
לעצול על גני כלים קיון.

על זמ קובצ האות האחרון ח' צמין. ולפי הכראה קובצ
על ר' שמעון בן לקיש שסובר רישא בחולין וסיפא בקדשים
ולפי שהציא מקודם אות שי' על רצ אפי' לך לא לקח כאן
השי' מן ר' שמעון ועציה החיה מנולת קרטו ומירק אחר
או ל"ל חי' במקום חי' וקובצ על מלח חמיר שם אשר
ער"ז היא סיון מורכב. ואפשר לפי דרך צעל המסמן להציא
האז במקום בן השי' בפרט כאן לפי שלקח השי' מן רצ
אפי' ל"ל לפי במקום חי' למד או קו"ף שדרכו להציא
מן לקיש ודוחק שהחי' קובצ על חולין ברישא.

ב ע"צ נעץ סיון. רצ לחנן ר' עמרם רצ יל'חק.
בג הלכות חבר בית מרה וקורקנן סיון. עכרים של ריב' אחר
ר' יוחק.

שם ע"צ דרס חתיכות צמין טמאה סיון. עכרי הקושיות על
עולא.

בו ע"צ אהינא קומקא דיצב גילדי סיון. הדינים של רצא ומעט
שרבינא חולק על רצא שמחלק בין האדימה מקלחה לכולה
וצפרט שהדין אדום בריאה בבר נחחדש מר' נתן עי"ש
בחוס' וראשונים לכן לא מרמז צעל המסמן על הכ' דין
המוקדם ראה שהאדימה והא' דלא מרמז גם על השאר
דינים של רצא צדרי ריאה שלא היה צהם ווקוס לעשות
ושכחה.

קב ע"א סיון שמואל סילא שימי. לפי דרך צעל המסמן לפעמים
להציא האז במקום בן וצפרט כאן שהאזוח רצה דומין וגם
שם רצא יס לעשות עם רצה.

קיג ע"א סיון צשרא דמנח נפקותא. ג' דינים של שמואל: אין
הצטר יולא. אין מניחין צטר מליח. הסובר מפרקה אשר
ל"ל במקום נפקותא מפרקה כי דוחק לומר שטובת נפקותא
שנפיק דם ויולא אח"כ ע"י מלח אשר הוא נגר האיצי'
של הגע' או דילמא לדידי כמי אקור אשר בן הוא לפסק
הלכה לכן יס לחקן כמו שחמרט.

קיד ע"צ סיון שנת חורש וכלאי ארעים אוחו ואת צמ ושילוח הקן.
עכרי קוסי' הגע' ול"ל חורש ברי"ש.

במסכת ערכין ותמורה לא נמצא סימן.

חילין

ד ע"א סימן מכנים איזאל בזכריה. עיין חוס' שם ד"ה מכנים ומס"כ בהקדמה.

ה ע"ז סימן נקלף שמות חכמים יוחנן יעקב ל"ו זר קפ"ח כי דוחק לומר שסובב על ד' מקומות במס' חילין שאלאטו זר קפ"ח, פה, דף כ"ו חכ' זר קפ"ח, מ"ח שח ל"ח כל איסורין שנתורה נמלה אשר לפ"ו ל' כ"ח, ק' כל איסורין שנתורה נמלה ולקח הסטם מלה נמלה ק' כמו שאלאטו חמח העישרין מלה ששים גם נאותיות ק' ס', ל' העיל צעוף לעוף. פ' שח אשר שם פולין מלכד שלרץ עד"ו נקלף נראה יותר שסובב על שמות החכמים.

י ע"א סימן און שנה מכנס. ראשי תיבות מן החכמים שהוכיחו רוב מן התורה אלעזר מ"ר זר דרביה ר' כ'חמן רב ש'שח זר דרב חדי. רנ"ה זר רב ט"ל ר' אח"א זר יעקב ר' מ"ר ר' כ'הנא רבי"א רב אשי וגם בקימן הזה יש קלח דוח סוף הכבוד לנא.

יט ע"ז סימן כזר. רבי אב"א ר' כ'הנא ר' יהודה אשר לפ"ו ל"ל ככ"ד צי"ח כ"ף דלי"ח.

כ ע"א במ"ש סימן. רב כ'הנא ר' יימר ר' ישמעל שהניחו פסוקים על שחיטה מן הטהור. ולא הניח אות על ר' מייא שאמר שח"ה מן וערבו וכן דרשות אחרות.

שם ע"ז סימן נחבזל דם במליקה. מלות הענינים מן הקושיות על הדין דאין שחיטה לעוף מה"ח.

כח סימן שחט חלאין גרגרת פגימה דחמלת העוף. הדינים שמוצאים שם בח"ט.

שם ע"ז סימן חלי קמינא גרגרת פגימה. ג' מלות מהענינים בח"ט וקמינא שם החכם שאמר ח"ט וסכיה מלת הענין ולקח שם האוקטן.

כט ע"א הכס פסח סימן. ראשי תיבות של צעלי המחרלים ר' ה'שעי' ר' כ'הנא ר' טימי זר אשי ר' פ'פא ר' אשי אשר לרץ פירוש

שהקטנה ליחי צהמם אחריה וכו' ואידך לאי ומטרי הגמ'
הסורה אמרה אשר לא תדור ועלת יחד מן האוחיות של
הפקוק תדור אשר תחת הי"ד ד' ועלת לאחר הוא קושיה
הגמ' תאי לאחרים ועלת יחד אשר כמו שאמרנו תדור
הוא תי' הגמ' ועל כל פנים קינן הזה מן הקשים לצדיקה
ולריך חיקון וציחור.

פז ע"ז קינן חלי חציתי מלתן. ג' פריים אשר בני רמי נר חמול
מר' חקרא.

צט ע"ז קינן צפל קרה ושכח מאמרים של ריש לקיש ריש
צקינן זה תוכחה ע"י ציפול תורה קרה אח"כ ילצקוף שכת.
קז ע"ז קינן יחד צגלל לצובה צלג וקמון אופרי הספיקות.

שם ע"ז קינן עלים זה יין עולה תודם קור עין הקדמה כי
רק פה מלאחי קינן למשנה ולא צמס משנה אחרת צט"ק
וצפל המגיה לט"ס כהנ קינן לראש המשנה אשר צכולן הרי עלי,
ולפי מה שכתבתי בחצור מציא המשנה המעם על המשנה אשר
לפעמים ארוכות ולפעמים קצרות וגם שצמסנה אשר לפריט צט"ק
צצלי חין כן צט"ק ידועלמי וגם לפעמים קוטה כמו צקדרי
משניות עם הצרפטה וצפי' המשניות להצט"ס אשר ער"י:
היתה כאלן רק משנה אחת אשר זה היו כל דינים אלו
צאומר הרי עלי אשר ער"י חין להקשות למה לא נתן הקינן
מיד צמסנה הראשונה שמתחלת ג"כ צהרי עלי עשרון.

שם קינן קמף ט"ע לרעמי צמקום הט"ס צמלת הקינן קמף ל"ל
כ"ז אשר צנקל צ' אוחיות אלו מחצות ע"י קשום המדפיסים
לאות ע' וקינן הזה קוצב על שומם המתרלים חק"יה יוח"ן
ז'ערי פ"דא ט'מאלל אופע"אל אשר לפ"י ל"ל קכז פ טע צקינן
ולולא כן צכל הדחוקים צצקינן זה יהיה ראשי חיצות וחוכן
חידוליהם יחקר עכ"פ אוח אחת מהקינן.

בכורות

ל ע"ז קינן חצר חלמיד חכלת מכס חור צצלי צעלמו פרי דחט רצק.

ים כאלן ערצונ וויפונך המלות משגילות המדפיק ובעל המוקמן
 כיון על הקושיות שיש (א) למדין לפני רבי וליחא לחם וליחא
 לי הכ. (ב) וליחא בהמה ולחם וליחא לי הכ. (ג) אמר רב
 לוי לרבי וליחא בהמה ולחם (ד) יחז ר' יוחנן (ה) רב עילא
 חלש וכו' אם ליחא לרבי יוחנן (ו) מחקיך רב טישא אם
 ליחא לרמקיה (ז) אמר רב אשי לרב כהנא אם ליחא לרבי
 יוחנן (ח) רבינא חילקע למדהוריא וליחי בהמה ומעסה על
 חכמים חלו וחוק דבריהם סובב הסיוע למדין ל"ל לעדין.
 מדה חוק הקושי ליחי לחם ליחי בהמה ולחם ובראשי
 לי ד'קיימי תורה והמ"ם על הקושי לי דקיימי תעורה רק
 להמנעו ב' לחיות הי' דמות לקח המ"ם מן המורה או
 שאול סוף האות מן לחם' עלה חלש מן ג' מלות חלו
 בהסיוע טיבות יחד וקוצנות על המאמר ר' עילא חלש
 ויחי וקאמרי אם ליחא לרבי דאמר חזן וכו' ומלת על
 על השם עילא וכן על הפעל על לגביה. שיש חזקיה
 טיבים יחד וקוצנים על מחקיך רב טישא אם ליחא לרמקיה
 שכן כון על ר' יוחנן בר שמואל בר מרמא קמי' דרב כחונן
 אשר השי' על שמואל וצמקום הני"ח ל"ל מ"ם וקוצנ על
 מ'רחא והגו' הוא מן כחונן ואו דהני"ח שי' לקמן למלת
 דלי אשר ל"ל דדלי פי' צ'ריה דרב ח'די או שסובב על
 מה דאמר רב אשי לרב כהנא אם ליחא לרבי כחונן אשר
 השי' על רב אשי ר' כהנא ור' כחונן אשר עד' לנכון
 שכן דדע"ה דלי סובבים על הכ דחז' ר' יוחנן ויש כאלן
 עמות ול"ל כעו לעיל ולעשות שימי לקח האוחיות כפשוטו
 ד'קיימי תורה ד'קיימי תורה ול"ל דמלת מדה אשר לקח
 כאלן הדלי"ח מן תורה וצמקום דלי ל"ל ולי צו"ו וכו'
 הבח' המפורש מ"ה כחם כ"י אמר דל"ל לחמה ולי אשר
 הוא לשון הגע' לחמה ולי וצמקיל מלקח לעיל רק ראשי
 החיצות נקט כאלן המלות שלמות. חלש בלתי. מותר תעורה
 על הכ דקאמר רבי לוי מותר דתורה ותעורה וכי מפרישין
 מחלה לעתידות. צחוק פירשתי וגם חזקיה. הפרש חסאם על
 הכ דקאמר רב אשי לרב כהנא אם ליחא הפרש חסאם
 לאחר יחד או כע"ש המניה לש"ס והאכון שכן על מה

מלח עולה על עולה מלק ועל עולה שמילה דמה ועל שאר
העריכים שהקטן עוד שם לא לקח מלוח בהקטן.

ה ע"ז קימן רקה מר ארז לשיטה קימן זה לריך פי' לפי המראה קוצנ
גם כאן על שמות חכמים המהרלים אה האקושי' מה אה חשנת
אשר עד"ז ר' ר'צ אומר מה"ע ארכי ק' ריש לקיש מפסס
הקטרת ולפי' על מה כחש האותיות י"ה ודומק כי ק' קוצנ על
ר' עק"צא דאמר ספיחין אסורין, י' על רב אשי, ח' על רב אחא
אומר לר"ע כמי לפרך בפרט שחשקר המלה נקימן על ריש
לקיש, גם דומק שמלח רקה הוא עשות ול"ל ארכי ומקום
הקימן לפני החידון מר צרי דרבינא אשר מלח מר על מר צרי
דרבינא, ארז על החי' של רב ארז צרי ארז לשיטה אשר ל"ל
שישא על רב שישא צרי דרב חדי, או שיהאשון על רב שישא
שי השרי על רב אשי אומר נקום דאיכא לעומר מעיקרא דדינא
פרכא ותחת ה' בעלה לשיטה ל"ל ה' וקוצנ על רב אחא על
כל פריס לריך קימן הזה פי' וחיכון.

י ע"א קימן נתן יקמל. ערכי הקטניות כזיר ח'ודה מל'ורע י"הכ
ק'רנטח מ'כמה ל'חם הפריס.

כ ע"א אשנן עמא קימן. א'מרים אש'ים צ'מן ל'ומר ע'ומאה
מ'עילה. ועל האל"ף עיין שם צחוס' בשם הר"ח ומה שכתבתי
בהקדמה.

כב ע"ז קימן כנסס ג'ילא ש'צלילתא ע"י רגלים וכף חות הראשון חין
חין שייכות בענין והוא רק לשון הנביא ויצא כנסס לנו
(אשע ו' ג').

גה ע"ז מחשן ושחט עוף צפסח קימן. הדרכות מלוחו.
דה ע"ז של ר' אליעזר קומר ר' יאשע מונה ר' ישמעאל מעמר רבי
יהודה למטה קימן. הדרכות שם.

סה ע"ז קוד האלף גל פיל קימן ל"ל הכלה גללי וקוצנ על האיצעיות
של רמי צרחמא ואה גם צחוס אצעי מרצא ולבסוף עוד אשאר
אשראים לא נחית אלף לקמן האיצעיות של רמז"ח.

ז ע"ז קימן לעורים מדה עלה שיש שכן דמ"ח דלי חלש מומר
חומרה צחון חזקיה הפריש חמאה לאחר יתר עיין הקדמה
כי רק צלחה קימרים העיר צמל הגאות לש"ס אשר צחוס
צמקום הזה עיין צלר הש"ס ולרעתי לפי שכתבתי טלפעמים
קימן מורכב משמות החכמים וגם מחוכן דצריהם אשר עד"ז

הדינים של רצח, כי ג' מלות הראשונות חטאת על מי קוצצות על ג' דינים הראשונים ומלות האחרות על שאר דינים.

ח ע"ז שלו קבא"ן ממהר בלא בא סימן. פנחס החכמים: אמר חנוך דס'שאל. אמר חיל'א אמר ר' יוחנן לזנא, ואח"כ ד"ו דוחק שהכונה על התי' הי' כתיב לשלמים חנא צ"ו ול"ל במקום ו"ו מן יוחנן או ט"ן שדרך צעל המסמך לכוין על השם יוחנן אשר בשמו אמר ר' חיל'א, מחקיף לה ר' יעקב' צ"ר יסמאל כללי ופרטי, אמר רב ח'צין דוחין קדשים הנאכלים ר' יוסי צרבי חצין אמר דוחין קדשים קלים ר' יל'חק צ"ר קבריו חטאת שחטייה לשם מעשר, מר אפרח צרי דר' נחמן סדריט גם להציא האב במקום בן או שהט"ן פנחס ול"ל ז"ן במקום ט"ן וקוצב על מר אפרח חבל עד"ו יחסר אום, ע"ס במקום לכן הכוון יחסר שחטא ו"ו ואח"כ חות האחרת מן קבריו חז' של ר' ילחק ועל דרך זו לקח בסיוע חז' וכן מר אפרח צרי דר' נחמן, מחקיף לה ר' יע'ר צרי דר' ה'לל וממלי דבשחר וגם כאלן מסמך על האב וכן אמר ר'צא אמר קרא מחקיף לה ר' חצ"ן בכל הדי"ק במקום ול"ל ע"ס וקוצב על רב מ"ר הכי נמי מן להוליא ר' חנ'א בדרחאה, הי' רצ'ה צר ח'ציה ג"כ מסמך על האב וכן כן כ"ל אה גם הוא דוחק.

טז ע"ז ולא הותר ולא הותר חריטת ועומאה סומאה יחיד ויחיד לצור סימן גם כאלן מקום הסיוע להקדים לפני הקושיות של רצח צר אהילאי כמו בכ"מ קודם הערכים.

כט ע"ז הקיש וגזירה שוה קל וחומר סימן. על האמר במקום הקיש חן חזר ומלמד מהקיש. מה שילמד מג"ס. חוזר וללמד מקו ואופן ליסודיהן עד דף כ"א.

סז ע"א קן חפץ סימן ראשי וסופי העלות קדשים בחוץ ח'ולין צפ'נים וחין' ועין בהאבות לש"ס בשם צעל ל"ק ויש כאלן מוסר כי קן לכל חפץ.

מנחות

ב ע"ז סימן עולה עולה מלק ועילה חטאת העוף קדשי קדשים קדשים קלים כן על הקושיות שם ולקח מכל קוש' צ' חצות וכפל

יא ע"א קיומי רבנן מהמני וספרי. תרואה יצן כי קוצנ על הפליגה
 דר"י עם רבנן ר' נחמי ור"מ אס גם לצעל המסמן קנה מיוחדת
 שנתן פה קיומן גם ידוע כללי המפורשים על המקומות שכלומר
 קחם חד אמר אי הוא תרואה או האחרון צפרע איך צמלה
 מהימני ככלל נחמי אשר ל"ל ט"ס כחן עשה וגם מלה קיומי
 צ"ד אשר לא כמלה צפוס מקום צלשון רבים רק צמקפר יחד
 קיומן ואפשר לפי שר"ט גם פה דבר מוקד לומר לטו שסיומי
 דרבנן פירות המעלות של ת"ח מהמני וספרי אשר יס לצאר
 כמובן על כמה דרכים לך שנה צעל המסמן אח דרכו וטעמו.
בז ע"א קיומן גזל משכין ופיאה. קושי' הגנ' וסא ליכא.

יח ע"ב קיומן כחא. לא צעל המסמן מסן לזכר הדין של רנא"ר כ'הן
 שכלל מחמלה ואסס לפי זריקא כ"א לזכר שמחמלה שכו צפוס
 כהן חיי מן הפסוק ואכלו ואח"כ כשהקשה רנא מן הפסוק וכל
 צהמה צאו לזאת כי אחרת תחת כהן חייז ור פסוק אשר על זה
 תוראה הקיומן כהן וזר אכל ואפשר שמלה ו' על הפסוק
 ואכלו שכהן חייז ור פסוק או על הפסוק וכל צהמה שהקשה
 רנא.

כב ע"א קיומן שוצא שר"ז. שמות חכמים המקשים ולחשוב כור
 הושעיה חל"כא. חז"ה ח"צ"א שר' רב"ל ז'עירא.
כד קיומן דע"ש ע"ק ס"ק. ד"ד מ'מור יס'עיה מ"כה ק' עשות ואס
 ואס היה כחצ פה לוח ל"ל אחת מלוחות יסעיהו וקוצנ על
 מה שאתר חזר יסעיהו והעמידן על שמים עמוס' חזקוק'.

זבחים

ה ע"ב קיומן הגש צפר. שמות החכמים יחני רב ה'זנא ורב כ'חמן
 יחני רב ש'שח גביהו אשר לפ"ז הג' עשות ול"ל טן שקוצנ על
 רב כ'חמן, גם שס בלוחו עמוד יחני ר' נחמן ורב ששח יחני
 ר' אדא צר מחנא גביהו אשר לפ"ז חנית צמלה צ'שר הוא עשות
 ול"ל ט"ן ר' כ'חמן ר' ש'שח וגם חר"ש הוא עשות ול"ל דל"ת
 כי קוצנ על רב אד"א צר מחנא אשר לפ"ז ל"ל הג"ש כס"ר.
ז ע"ב חמלה על מי מכפר עלה לאחר דורן קיומן. כמו צכ"ע הקיומן
 מוקדם להערכים גם כחן להקדים הקיומן צדק ז' ע"א קודם

שם קימן גבור ורשע ולדק חיל וקופר. מלח הפקוקים אשר מפרש
ר' יצחק וחקר בקימן מלח על מה שאמר מאי דכתיב גם אל
יתלך לכלה וגם על מה שאמר מאי דכתיב יחזק ויסתך ועיין
הגרסא צע"י.

שבועות

ח ע"א קימן ע"א יולדות מלודע כזיר. על קושיות הגע' חימא ולא
מלחמי בקום קימן מלח וכו' כ"א פה ואם לפי שחקר מלח עמא
הא גם לקמן דף ל"ז חזר הוא חזר עמא ויש לעמוק מלח וכו'.
ל ע"ב קימן קיגרון צור גולת מרמה. ד' דכים של חז' ויש צו מוסר
דרך של עמי הארץ לפרט לאו דלא תבזול רק צלוקי ומחזירו
בחוץ יד חבל לא מה שלוקח צערמה ומרעה דבר שאין שלו
באמרו כל יגיע לא ימלא לי עון וכבר אמרו חז"ל דזב גזל
ובאמת חללה דים של אדם נשאת ונחם באומה אשר לזאת
אמר בעל המקמן קיגרון צור גולת מרמה כי לצור זה ע"ה
קיגרון גולת מרמה פי' מורה החזיר בגולת מרמה ואמר שהוא
מוסר עדין לבאל.

לא ע"א קימן חלחא חלמוד ותלת בעלי חז' קמרעוט שומע ומעשים
הענין חלחא ותלת חין מהמכירים המוצאים בגמ' ובונה בעל
המקמן חלחא חלמוד פי' ג' דכים המוצאים חלחא הם מן חלמוד
ותלת בעלי חז' פי' ג' חז"ל כוללים עכ"ל דכ"ח וחז"ל הדין
קמרעוט, שומע ומעשים וגם פה דרך עיזחד לבעל המקמן.

לה ע"ב חזרהם דלטיח לכזוח צבצעת צימין טלמס דכחל קימן.
מין שומע הקודם.

לו ע"א קימן חזחא כותח דנעל הבית חומר כזירא. הדינים שנאמרו
ב"ה ח"ט.

מא ע"ב קימן ראובן ושמעון דחט חלכחא יופי ופרע פלוגי ופלוגי
עפ"י קמראי צהימחא כזי חרי המעשים שנאם חז"ל.

מבוא

י ע"א קימן אשי ללמוד רבינא ללמוד דברי ר"א כל האוהב ללמוד ורבינא
כל האוהב ללמוד ועיין רש"י טס.

לב ע"א קינן חד פ ט חחת הדלית ריש כי מוכן על ר' ח'נינא ר'בא
ר' פ'פא ר' אש'.

לד ע"ב קינן משפט מעכה מעה עיין הקדמה.

לח ע"ג טעה בקוף ארמי קינן העלות מג' מאמרים של ר' יהודה אומר
רב וגם פה להעיר שלא לקח בקינן מלה ומאמאר בטמו אדם
ראשון לדוקי היה.

לט ע"ד קינן קרא חכם נאדום על ר' ילחק ועיין בהגהות לש"ס.
מ ע"ז קינן פלס קיף התראה טכן מושק פלס טכן בקי"ף טכן
לריכין התראה.

מח ע"א קינן כפה נפטי דחלינא נכיקא דלומנא ל"ל כ"ס או נכיקא
ובעל המסמך לקח רק ג' הראשונים ועל האחרון: מיתבי כ"ס. ח"ט
נ"ט טנאלו. ח"ט החולב ק"צ ר. ח"ט האומר לאו ען. והך
ח"ט מוקצר חרס. ומחר המחים. היה אביו ואמו מוקרן הכיח
או טנאממו ברישם כי דומק לומו טכאלן קינן מורכב ומלת
נכיקא ראשי תיבות מן הח"ט קצר חרס הטיל בו כ'פל, והאותיות
כ"י הן טעם הדפוס ונמוחק הקו מהי"ד אשר בלידוף ז' אותיות
חלה נ' וחוצב על הח"ט ומחר המחים והמקן סוף האות מן
כ"ס וחאלק על קח"ט מן ח'ביו ואמו אשר ראוי לפי קדר הגמ'
להקדים לאות סמך טקוצב על מלת כ"ס בח"ט המאחר. וחולי
מלת נכיקא בטעמו כאלן וסיף לעמוד ז' על הך דח"ר החגי
מלכות נכ"ס יתן למלך.

נז ע"א גשר קינן. ג'לוי מריח ט'פ"כח דמיס בר"כח הסס.

נח ע"ב מנציה עבדו טנח קינן. מאמרים של ריש לקיש.

סא ע"ג קינן ענד יטחמה למסיה. מאמרים של אב'.

עז ע"ד קינן. סילס חרים קינמן נכוחל. דיכיס של רבא.

עמ ע"ז קינן נשרק. ג' מארלים רב אב'או אמו טעואל, ריש לקיש,
ר'בא אשר לפ"י הקוף מיותר ולרד לומו ז"ט על אב'או אמו
ט'מואל ר' רבא ק' ריש לקיש.

צ ע"ז לרק גם גשם קס קינן עיין הקדמה.

ק ע"ז קינן זידא רבא משרטיא חכנא טוציא ינאי יפה יוחס מרחס
יהושע מקלר קינן מורכב טעמות חכמים וסוכן דרשותיהם ואשר
נחר בעל המסמך דרך ז' בל"ס לכוחה מיוחדת.

קן ע"ז קינן טלשה ראו וחלי וקראו. מאמרים של יוחס.

אלא רב'א אומר חף על פי שלא שלם (צע"י ליחא כמו שהעיר
 בהגהות לט"ס) ר' שמעון בר עמיאל אומר שנים שנאו לפיכך
 ויש לקיים אומר שנים שנאו לרין פ"ן בהגהות לט"ס ר' יהושע
 בן קרח ולא הביא ה' מן חכין שאמר לא חכמים כמו שהוא
 בהגהות לט"ס נקם המוסקפחא שלא נזכר רבי חכין כלל.

ז ע"א שמוציא ושהי שצע ומירוח הוא קיען. הקיפורים שאמר שמואל
 לר' יהודה דשמוע וארין חלפיה. אחרתי חלח נכח. שז
 צירי לטלמנא. לאמר זמר וליזיל באורחא. ועל סני הקיפורים
 האחרונים דאמר רב שמואל לרב יהודה צעלחיס יומך. גם
 חיש שלומי אשר צמחתי. לא הביא נקימן רק מלח הוא או כמו
 שהעירו דפעמים לא נקימן על כל המאמרים, ואפשר שיש כאן
 טעות הגאון המדפיס בנקימן היו צ' מלח היא על העזרה
 היא כינחא ודיקולא ספיל ומלח הוא על עזרה שהוא
 דקאמר חיש שלומי ושאמין המדפיס ששלום הכפלות הן טעות
 ולקח רק מלח הוא והשמיט מלח היא אשר באמה היו שניהם
 מן הדרך לב' עינים ועד"ז יס להגיה ולהסיק מלח היא
 נקימן.

שם אמת מומן ויראה קיען. מאמרים דרבי שמואל בר נחמני אומר ר'
 יונתן. ואם גם לפי הגרסה לעולם יראה דין עלמו מסודר ראה
 אם גם קוצל משרע ירא כאלו חייב בכל זאת מליכה עומדה
 סהדין לרין להיזח חיש אמת טובא מומן ובעל יראה ה' ע"ר
 הבחננ יראי אלהים חכמי אמת טובאי כלע רש להגיה שבוטל
 מומן וכן הוא בר"ף, רא"ש מור וט"פ אשר ע"ז לכונן מלח
 מומן נקימן

י ע"ז זמן כגא לרין גדי קיען. ר' ח'ר חין מעברין אח הסנה חלח
 במזוזתין. ילח כטיא. היחה לריכה מפני הדרכים. לא
 מפני הגדיים.

יט ע"א חזר והלך וסיפר קיען. דברי ר' יוסי טחור הדבר ליטו.
 החקין שלא תהא חשה מחלכה. סיסיו נקים מספרות.
 שם ע"ז חכמא קרא יחנן ואסמו חלעז וגאולה שמואל צלימוד
 קיען. שמוח ר' חכמים אשר צנ' הראשונים גם מלח אחת מלשון
 הבחננ ובשמואל נגם העלמד כאלו ילדו.

כו ע"ז קיען דבר ועריות נכ. ג' דרים של ר' נחמן.

צא ע"א סיון מלך חזרהם עשר שנים שנפטר נחמא לזרו. מאמרים
 של רב חק צר רבא אמר רב ומלת מלך על אלימלך ומלת לזרו
 אשר לא נמלא בגמ' אפטר קוצב על הקב"ה לפי שנראש הפקיד
 לך ה' פי' לה' לזרו הגדולה וסבי מלוח נחמא לזרו על הק'
 מאמר אפי' רש גרנותא מנמרים מוקמי' ליה.

צא ע"ב סיון קלע פועל חרוצא עליא אערין. מאמרים של ר' יוחנן
צב ע"ב סיון אשה ועבר קור טורין ופירות. הענינים שאבחו סם
 לקוש', ושורין על לימא כחמאי קור טהים רועה.

צד ע"א סיון כל חר טטרי דר' אצין כר' נחמן אוכאה וקנלכותא
 האלות מן עברי הקושיות אלמלא קמא

קיו ע"ב סיון לרז ללפחד רוסק איכפל מנשה יחשנ כוכה המסמן.
 על ר' קוסיות טהקסה ר' פפא לאציל וג' מלות האחרונות
 מן הסיון על ג' קושיות קי"ח ע"ב.

קטז ע"א סיון הוד עמי וחכם דקוה של ר' פנחס בן תמא.
קכב ע"ב סיון כפסם, טווח החכמים אמר רב ל'חמן אמר רב פ'פא
 רב אש'י מ'ר צר רב אש'י.

קנא ע"א סיון זוטא איני דעמרים מחרתי אחוחא רב טובי ורב דימי
 ורב יוסק. סיפורי המעשים ולריך פירוש על מלי קוצנת מלת
 מחרתי לי מקום דבמעסה היו ג' אמצאם ושתי אחיות או על
 איני דרמי צר חמא טכחנת ל"ב צביה או על אחתי דרב טובי
 טכחנה ל"ב אחיות ולרעתי למחוק מלת מחרתי וגם נכון יותר
 במקום אפא זוטרא כמו טאחא צט"ק דפוס פראג ותחת רב יוסק
 צר יוסק.

קגר ע"א סיון מניח ר' מ'איר ר' ל'תן וצר י'עקב ח'כמים.

ע"ז

ד ע"ב יום מעיד ביד צמגל סיון. מאמרים של ר' יהושע בן לוי.
 בסיון זה נרמז דבר מוסר ע"ד שאמרו אין לך יום שאין לך
 מעון העגל טכחמ ציס פקדי ופקודי.

סנהדרין

ו ע"ב קרמס צנקס סיון. חכמים המוצאים ר' אליעזר צט של ר' יסקי
 הגלילי ר' אליעזר' אומר הרי טבול ר' מ'איר אומר לא כאמר
 צולע ר' יאש'יע בן קרחה אומר מלות לזכור. קט' לים לרבי

בר חגא אשר כזר אמרנו כי צל"ק היה לצעל המקומן כונה
 מיוחדת צאלה לחשש פשות או שכתה צכל זאת יש להפיר
 שמלת טרקטית צקימן לא נמלאת צהך מאמרים של רצצ"ח
 ועיין נדרים ר"א צרק גצי עקרבא ומע"כ רע"ל ז"ל צפרוך
 ערך טרק. וגם חקר צהקימן מלה רוחת על המאמר תא
 אחי לך צלועי דקרח לכן הנכון כדעת צבי הצ"ח המפורא
 מה"ו נחום כ"י שמלת טרקטית הוא פשות ול"ל צמקומה
 קוסרל אשר רוחת על המאמר תא אחי לך צלועי דקרח
 וכו' קא מפקי קוסרל ועד"ז גם צקימן להקדים
 המאמר.

עד ע"צ קימן כל שעה ירדן מאמרים של ר' יהודה אמר רב ויש
 צקימן זה ענין מוקר צמלי"ת נחמדה ע"ד שאמרו צמ"א
 גלגל חזר צעולם פי' צכל רגע פגע צכל שעה חנו
 רוחים יורדים ממרומי תללחה.

שם קימן ימים גבריהל רצצ על המאמרים של רב דימי אמר רב
 יונתן אשר צמקום רב דימי אמר רב יונתן עתיד גבריהל
 ל"ל ג"כ כמו צהמאמר המוקדם והמאמר תחת ר' יונתן
 ר' יוחנן וצצין יבקצ הגרסא אמר ר' יונתן מאי דכתיב על
 ימים יקדה אמר ר' יונתן עתיד גבריהל אמר ר' יונתן
 צשעה שלותן רצצ.

ע"ז ע"צ קימן וגם נאן. אצי"א אמר דרבי אליעז'ר רשצ"ג'
 (כדרכו לפעמים האצ צמקום צן) ר"ע ר' כ'תן ס'ומכוכ
 כ'חום המדי כולהו קצירל לאו וכו'.

ס"ט ע"א קימן אין מעיינין ואין גודשין צאגרדמין וצליטרא
 טלשה ועקר נפש משקלות ומחאק עצה לא תעשו לא
 יעשה המאמרים של ת"ר וצגמ' תחלת אין גודשין ואח"כ
 אין מעיינין ושני מלות לא יעשה צקוף הקימן יש למחוק
 כעצן.

צ ע"צ קימן אולרי פירות אין אולרין ואין מוליאין ואין משתכרין
 פעמים צצלים מהריעין ולא מוליאין על המאמרים צת"ר
 וצתניא נמי הכי וצמקום לא מוליאין כבון יותר אין יוליאין
 כאשר הוא צת"ר.

כא ע"צ קימן גדול ונקדש משה. וואמרים של ר' אלעזר* גדול
המעשה צאון שצית האנקדש קיים. גדול השעשה לדקה
צקחר יותר מושה רצינו (גם שם צמני דר"א מאי דכתיב
וילצג לדקה כשריון הקמוך לזה) וגם צקימן הזה מלינה
כחמדה.

מז ע"א יונסק קימן. י'סמיהו. מ'שלי ש'יר השירים קהלת.
שם קנדג קימן. יחזק'אל שני"ס פשר ד'ניאל ונגלת אסתר.
מא ע"א עכצ קימן אס גם לפעמים צקימן חילוף האותיות
מוקדמים להיות מלואר אשר לפ"ז יש לומר שקוצצ על
מעשה דרצ ע"ן (ולא כערוך ערק צדק שהגרסא חנן
פיין צתגותא לש"ס) צ'דקא ר' כ'חמן אשר ל"ל ענן צית
צוקים כפ צכ"ז נכונה שתכונה על ג' הקיפורים שהציא
שם רצ ענן שקל צידקא. רצ בהגא שקל צידקא אשר ל"ל
כפ צמקום טן לו שהוא חנון וכן כתבא. האוא גברא דדר
צ'קשתא צ'עיליתא אחא מארי דצ"תא וכו' מאי צעית
צהא צ"תא והצית צקימן קוצצ על אחד והמלות אשר
הן מקומן כמובן.

מז ע"צ עמלק קימן על עכני דת"ר ע'רצ מ'לוה ל'וקח ק'צבן.
עג ע"צ קימן כעפרא דתכילתא ערקמיה עקרבא לקלתיה אס
גם אין קשה למה לא נתן קימן על עכנים הקדומים ומרצה

(*) פיין שם צרמ"י זכא למזל טוב אשר לא ידעתי לפרש אס חכונה משום
דעשר לא נזכרתא תליא חלל נחל איך פפרט לא זכא שלא זכא למזל פניי
מורדים ולמה נענש אס אין לו לסת לפניי ופיין פין יעקב שהמאמר הזה זכא
נמקום שאמר ר' אלעזר ברוך שני"ס קיים אדם שוקל שקלו פכסיו שאין נ"ה
קיים זכא הלא פרוש לרצנ לחוק ריט עד נוסחא שלישיה נילקוס שמעני
יספיהו נ"ה פיי"ס ולדעתי חיה כחוצ צרמ"י למעשים סו"ני"ס צרמ"י סיבות
למ"ס והמדפיסים חשו וכתבו צרמ"י למזל טוב אשר פיי"ז לנכון לא זכא פי' למ"ס
פניי מורדים מניא צית רק צאמא מלמתי גם צרמ"י פירושין כ"ד ע"א טכח
זכא למזל טוב וכתגותא למ"ס דפוס פראג צמק' ינמות ס"ג ע"פ ד"ה זכא
שזרתו העיר על דצרי צמ"י נפירושין עכ' זכא למ"ס אשר צאמא לפי האמ' מ"ק
דף כ"ח צני סיי ומחזי לא נזכרתא תליא חלל נחל נחל וכן צמדת דכא פתיחת
איכה רצתי חלו ציתם פי' שהייתם לדיקים ופתי סוצ וכן צמדת מקומות צמ"ס
ומדרש'ם נראה שהכוונה זכו הפי' על י"י חזקות על יראת ונעשים סוצים אשר
מספס זה גם צרמ"י פירושין נלמה ספסות פ"ד שאמרנו וכן מקומות חלו במקום
מזל טוב ל"ל מפנים סתים.

ב"מ

כא ע"ז קימון פונגש וווקגטי כנסמ. ל"ל וווקגטי כנסמ
המלות וון המשניות וצריחות אשר הן צת"ש וכן וצוסתני
דומרי צר איקק לפי הקדר צגמ' עד סוף הקוגיא פ' ת"ש
פירות ופזרין, מ' מ'עות מפורות ג' עג'ולי דצלה ש'
ולש'וטת ארגמן מ' המ'ולא מעות מ' מ'למתי כל אדם
ק' ק'ליעות צדדך ג' ג'עב וכן ג'ולן ודומק שהוא טון סקוצ
על מה שאמר שם כ'על וי'תן ס' שס'q נהר י' על הקיפא
אם הי' שמתרן י'כול לה'יל ע"י הדחק כ' כ'ילד אמרו
צ' צ'וסתני שאקלפי שם אממר ומר צטרל ורצ אפי
ס' לו סקוצ על צר איק'ק שדרכו לצמור האצ צמקוס
צן לו שהוא וון אריס כ' דומק שחמת טון ל"ל כף והצ'
לוחיות כ' ס' הן ראשי המצות וון כ'ק'פותא צגמ' ע'
ת"ש ע'זדהו העל ז' ל"ל י' טון ומלמתי צכ"ח מחצרת ז'
דף רכ"ג שהוא התחלת הקיפא דעודהו העל כ'גצו ולדעתי
הוא יו"ד וקוצ צל תת"ש דלמור ר' יוחנן משוס ר' י'שמעאל
צן י'הולדק אשר שמוה כל החכמים אלו ציו"ד ועיין
צתגות לש"ס שהוא ר"ש, וגם יס לומר שהוא ז' ז'ין
ומקמן על מלת ז'ו שאמר יללה ז'ז שאצודה ואם קוצ על
ר' יוחנן יוכל להיות גם טון עיין שבת קכ"ט קימון שמוקד
אשר המ'ן על יוחנן אם גם לפעמים צומר ממלת יוחנן
אות אחר וגם אין דומק שמוקמן טון על מלת נהר צמלמר
הזה ועל כל פנים הקימון כמו שלפנינו צש"ס לרדך תיקון.
כב ע"ז קימון צהמת צהמת איהצ שוכא רצבן ראשי המלות
מחצכיים אשר הציא לקיפא וכן מאלה אשר הן צקוסי' ת"א
נא ע"א קימון זצ רש. שמות המחרלים ר' אלעז'ר רצ'ה רצ'ש
ורצ אפי' שאמר דייקא נמי.
סח ע"צ כמה עי' ותרנגולין מעלין קימון. המלות וון ד' ת"ר.

ב"ב

ב ע"צ קימון גייה כוחל כופין וחולקין חלוות דרצ נחמן המלות צת"ש.

לשם"ר שאין זו דבר חנות, ויהי וכי כלבד וכו' עלת
 בעלה ובמקום ליה ל"ל עליה אשר על כל אופן הן אם
 הגרסא ליה לו עליה בקיון זה מליכת תוכחה כי רק
 האמת ליה הן אשר תלוה את האדם בכל דרכיו וענינו
 ורק ה"א האמת אשר תגזיה את האדם על מרומי החיים
 והנכון כמו שכתבתי בחקדמה כי ל"ל לכדו בכ"ף.
 דח ע"ב קיון ונתחית לצרכה דוכן בעצודה בוק מוכר נחנה
 צנגלה הענינים של ריב"ל גם כאן לא מקוון על דבר
 ריב"ל כל כהן שלא נטל ידיו.
 מא ע"ב קיון אף עוצר גיתנס צידו נידה גולה מאמרים של
 ר' אלעזר ומקום הקיון לפני המאמר של ר"א כל אדם
 שיש בו חנופה ונחיל אף לעולם.

ב"ק

נו ע"א קיון העושה צקס ושלית חצרו נשבר. הענינים בקושיות
 הגמ' והליכא.
 שם ע"ב קיון החזירה לעולם חסד חייא אמרת נשבר שבר.
 מלות הענינים אשר שם בקושיות הגמ' ומלה שבר לצקוף
 מן לימא מקייע.
 ס ע"ב חצר ציה בתן קיון על האומר מתריעין על ההיכוך
 בשנה שהוא רבי א'חא צפ' מקום רבי אב'א צפ' מקום
 רבי ארי' צפ' (ולריך להגיה במקום חצר חצר צדל"ת)
 ואמרי לה אמר ר' אב'א צפ' מקום רבי חייא צפ' מקום
 רבי אב'א צפ' ואמרי לה אמר ר' אב'א צפ' מקום רבי
 אב'א צפ' מקום רבי חגי'א צפ'.
 צפ ע"ב קלן קיון. ראשי התיבות מהמשניות דר"נ ק'שור
 ל'צוה נ'שברה.
 ק ע"א דל מ"פ קיון ג"כ ראשי התיבות מהדינים של ר"נ דין.
 ל'צוה מו'סקך. מחילת הכרם שכת'רלה.
 קב ע"א קיון קנן. יהי' ר' יוסף אחרי דרבי אב'א קמי דרב
 האי'א.

קידושין

כ ע"צ קיוון צנד בית חללים בית צנד קרובים ד' ספקות שס.
כא ע"א קיוון חרש חרש זמן קיוון צחך קיוון על שמות החכמים
ח"ל רב אח"א ברי דר' צא לרב אש"י איבא לנפרך אל רב
אח"א קב"א לרב אש"י נשום דאיבא לתימר וכו' ח"ל נר
ז'טרה ברי דר' נר' לרבינ'א איבא לנפרך.

גיטין

ח ע"א קיוון ע"צ בר רק. צשעה דברים שוותה קורא לא"י ולח"ל
ע'פרה ענ'דו המצ"א נעש'ר ר'ולא ליכנס תק'ונה שדה.

נדרים

כא ע"צ קיוון חס' וחלפזר יוחנן וינאי שמות החכמים אשר נאו
לפניהם המעשים.

נזיר

נב ע"צ קיוון יחיד שאח גיללה ואחד ד' תירולים אשר לפ"ז
תן ומלה יחיד אשר כוונה על תירון חרשקון כל היכי
דפליגי רבים לאפוקי יחיד ג' מלות האחרות לריכות תיקון
וצמקום שאח ל"ל מלה אחת ומתירן שני כי קתני אבר
מן חמת, צמקום גללה ל"ל גלח ומתירן ג' כל היכי דנזיר
מגלח וכן מלאתי צש"ס דשוק פראג ותחת ואחד ל"ל
הדר ומתירן ד' כי קתני כל היכי דחדר.

סוטה

לה ע"א קיוון חמת לבדו לויה. דרשות של המקומים ויסקרו

המחמדים של ר' אלעזר כל שאין לו חשה קרקע זאת
 הפעם ונצרכו שתי צרכות ובעין יעקב הגרשף שתי
 צרכות רק וולת חגרי אשר לפי הגרלה קוצצת על
 המחמיר של ר"א עתידין כל בעלי אומניות אין מוצן
 ולדעתו צא העשות מה שאמר שם רצא ומרמי לי חגרי
 ול"ל צוקוס חגרי אומניות וולת פחמי על מה שאמר שם
 בשם ר"א אין כך אומנות פחותה. וגם פה להעיר שלא
 לקח בהקיון מלה על מה שאמר שם אין פורעניות אשר
 לפי הגרלה אין זה ר"א צר לצינא וכן הוא צילקוט עיי"ש
 בהגהות לש"ק:

פז ע"צ קיון אחר לי לא נעשה נעשית נעשה וולא נעשה
 צולד יצם ותרומה יצום ותרומה קיון קוצצת על חוכן דברי
 ר' יהודה לרצא אשר לרדך תיקן כמוצן גם ים למוחק
 וולת קיון הכפולה ולפי הגרלה היו זאת שני קיונים
 נפרדים.

קב קיון החרת יצומה קנדל. על חדיכים של ר' יהודה אחר
 רב צעמוד ח' צ'.

כתובות

יט ע"א קיון צא"ש שמות חכמים הותרלים רצ"א חצ"י רב
 חצ"י.

נב ע"צ קיון דגברי שק ארץ מלחנה ויצומה שנייה ארוקה וחנקה
 מולת דגברי אין שייכות להקיון אשר דרך זר לו כי הוא
 מורכב שק ארץ שמות החכמים של בעלי האיצעיות ש"ש
 ריש לק"ש אלעזר רצא רב פ"על והמלות מלחנה ויצומה
 וכו' הן תוכן האיצעיות וולת דגברי רק הוספה מיד
 מחמיר.

צא ע"צ קיון חלק ומלח מלות בכתובה יעקב זקף עדותיו
 בדברים עסיקין הדינים המוצאים עד המסקנה וכן הוא
 צבה"ג דף כ"ה ע"צ.

מעור על הספק נתפורה הקמרת וחשז על הספקות
חשז בחפינת גחלים וכן על הספק חשז בחתיית גחלים
וחזירו על הספק חפן חזירו.
במסכת פוכה לא נמצא סימן.

תענית

ח ע"ז קיצון ג"סיה לזקה מעשה (ל"ל מעשר כמו שהוא בהגהו'
לש"ס) פרכ נחשדים של ר' יוחנן.
מז ע"א רחוב תיבה שקיס אשר אשר קבורה ומוריה קימן.
הענינים שאמר עליהם הפסס.

מגלה

יא ע"ז קימן שקדך עיין רש"י.
כה ע"א בלה עקן נשפה קימן. בקראן ומתרגמן צ'ראשית
ל'ום ה'נור עגל ק'ללות וצרכות לחהרת ושונשין' חנוטין'
והנור חנש'לום ש'לגש בגצעה הוד'ע עיין צה"ג דף ל"ו
שלא הביא ה' על הודש ולקח ר' על ורכבה והקימן בל"ד
עקן כשפר.
שם רעבדן קימן רעב בקרא ולא מתרגס ר'לובן מעשה ע"גל
הקני צ'רכת בהגיס דין לא בקרא ולא מתרגס דוד ואמנון'
וצה"ג לו רק הקימן רעב.
כז ע"ז זלפן קימן הנשאלים מתלמידיהם ז'כאי חל'עזר פ'רירא
כ'חניא חס לא מקמן על שאלות האחרות צונה הארכת
ימים אמאי לא על השאלה אשר עד"ת מתלמיד לרצ
שאלו תלמידיו חת ר' זירא צונה הארכת ימים אפשר לפי
שר' זירא אמורא.

יבמות

סג ע"א קימן חשה וקרקע צור זאת שתי הצרכות חגרי פחה
8*

ועיין רש"ס נשום כבוד ישי וסמואל וכו' שאמרו מלידך
מלמטה טפלן אוהו.

במסכת ביצה ודציה לא נמצא סימן.

מועד קטן

כ"ה ע"ב חזן יוחנן ז"ל חזן יעקב יוסי סמואל ח"י מנחם
סיון. שמואל חכמים הנקשרים ור' הנחום בר חי"י וכן
החכמים הנחום מלחם לא נקמן, גם בגמ' מלחם יעקב
ליוסי וגם חמ"ד רב חזן יעקב לקח בקימן סמואל וכן הוא
בעין יעקב דרב סמואל בר ילחם ובשם ר' חזן יעקב
כל חז"ל ע"ס עוד חמ"ד ר' יוחנן רבי שדה וצוקים
חל"ס ר' ילחם בר חל"ס.

במסכת ראש השנה לא נמצא סימן.

יומא

מ"ז צ"ן הציניים פשט ונוחן ופזר ומשך בחמץ חזירו קימן. חס
לפי הנראה קוצב על הקפיקות של ר"ש צב"ז ל"ב צ"ן
הציניים קפק הראשון צ"ן הציניים ויהי שש"י חס י"ן לומר
שכן על מה שאמר ר"ש פש"ט לי מלח קומנו, פש"ט
לי מלח חפניו בכל זאת חקרים הקימונים על הקפיקות
קמן צראשי אלצעותיו, חסן צראשי אלצעותיו, דנקו לקומן
מלח חפניו שאמרו מחוקות או גדושות אשר לכל חלה
בהקיון רק מלה אחת, וגם מלה נוחן חין הצנה כי חס
גם לדחוק שהוא בדרכי ראשי היצות על הקפק ח'פן
צראשי אלצעותיו מלמטה ולמעלה נק ה"ד וקרבן זו
חלל זו אשר ל"ל חולל צב"ז עוד חקרים מלות הקימוני
כאשר אמרו על ג' קפיקות האחרות ולדעתי חקרים
בהקיון המלות קמן חסן דבקה אשר שייכים על הג'
קפיקות וצוקים ונוחן ל"ל ומחם וקוצב על הקפק מלח
חפניו מחוקות או גדושות אשר לנכון עד"ז חס"ב בהקיון

ע"ה ע"ה קימון חילונה שלמה צבית יחדלה רצינה דלה משכה
צפנים מקום הקימון שיך לעיל וכוונתו על הקושיות לרב
דינאי חמר רב ינאי.

צו ע"ה שילי עלני קימון. לרד פירוש אם מלת שילי קוצצת על
על האומר בקמון בשם אבות דשמואל בר ר' ינחק שומפרס
שטות כל שיש בהן לכוונות ומקשרות אשר ש"ר' ש'מואל
י'נחק לא שמואל י'טות ר'טעות והוא קימון מורכב שם
החכם והוכן דבריו למה הוא יוד בקוף ולרד להיות חיה
אות מן מלה מקשרות גם על מה קוצצת מלת עלני כי
הפ' על חדשות שיש בהן ר'טעות ולא מקשרות לא נכלל
בה, וגם אין לומר שכוונת צעל המקמון על מאמר המוקדם
לענין הפלוגתא בין ר"נ ור"י, ובפרט שמלת עלני על מה
שאמר ר' יהודה חמר רב לפרש לצחים וכוונת צעל המקמון
לצחים ר' י'אדה חמר רב' אשר למה הארחת העי'ן
בעלת עלני עד"י, וגם על מה שומפרס ר' ינחק בר"י דרב
יהודה מחשיך עליהן ומציאן לכוונת ע'ליאן ר' י'נחק בר'י
דר' י'אדה הוא דוחק אשר עד"י לרד פיר' ותיקון ועי'ן
קה"ד דף ע' אשר אפשר תחת אבות דשמואל בר ר' ינחק
ל"ל ר' שמואל בר ינחק כמו לעיל דף ל"ו ע"ב חמר רשבי
מקום יש צראש.

מסחרים

סח ע"ב ע"ב קימון אין הכוונה על חוס כ"ה על שמות החכמים
ואין סוף מלת הקימון מש אשר לפ"ו קוצצ על ע'לרת
שבת' פור'ם כ"ה על ר' אלעזר, רב'ה, ר' יוס'ף והארת
צקוף חיה קמ"ד.

ק"ב ע"ב מק"ש קימון ג' דברים שטות ר'צרי חת רבי מ'וס
מק"ח חש'תך.

ק"ש ע"ה ר'אש אר'ים כסדך מאלדך קימון. דברי רש"ג אר"י
ד"ד י"ס' א'חיו ש'מואל א'חיו ד"וד י"ס'י ש'מואל כ'ולן
ש'מואל ד"וד כ'ולן ומלת מאלדך פירוש מאלדך כי עניתני

המקשן רב אשי לא נקמן ואלפסר נכלל גם צש"ן של רב
ששח).

קנו צ"צ צרל שח"ז קימן. עזלא ר"צ ל"י קוצרים הלכה כרב
יהודה, ס' מואל ר' יוח'ן ז'עירי אומר הלכה כר"ש. צגנו'
זעירי קודם לר' יוח'ן וצקימן מואמר.

עירובין

יח ע"א ד"ו למנוחה שצח זוכית נחלקלל צמידה שלשה קימן.
מאמרים של ר' ירמיה בן אבצור וז"ל הזכות נחלקלל גם
חקרו צ' מלות צהקימן ומהאמרים כל צית שנסמיעין צו
דברי תורה צלילה וכו' מיום שחרצ צה"מ וכו' אשר
צשנו שס.

יט ע"צ ארוך יותר צחל חלר שיצשה קימן. איצציות חצי
ורצח שס קימן.

ג ע"א קימן שמונה עשרה וסנים פשר למדנו צדוד ויבן מאמורי'
של ר' יוח'ן. י"ח ימים גדלתי שנים עשר תלמידים
בשהיינו למידן והמלות צדוד ויבן הן עשות ולריך להגיה
צדורו לצן כי קוצצות על המאמרים של ר' יוח'ן רצי
אושעיא צריצי צדורו לצן של הראשונים ונולדת שוב
צס"ס דשוק פרחג בן צסס ש"ס דשוק ויייליאה וגם פה
לא הציא צקימן מלה על מאמר של ר' יוח'ן צקוף
מניין שמוחל לו הקצ"ה. כי דוחק שקוצצ על מאמר שס
דוד דגלי מקכתא כמובן.

נד ע"א קימן ענקים לחיו לוחות חרות. דרשות של רבי
אלפזר.

סג ע"א קימן זילא להציא מחליף איקא ויעקב. לדצתי תחת
חיוד צמלת זילא לריך לחיות ר"ש אשר צהוספת ציין
חותיות אלפזר והעשות כלותה משום שתוכן הענין זילותא
דת"ת. להציא ל"ל מתדומיא או הוא צקיטור מלה זאת,
ולפי שלא נזכר שס חציו לקח שמו ושם עירו, וצשאר
החכמים לקח האצ צמקוס בן ר"א צר תחלופא, ר"א צרי
דרב איקא ר"א בן יעקב.

אם זכ"ו רטון בעל המקום ע"י נתינת הקימונים להיות
המחמרים בקדר הזה כמו שלפנינו ח"ו לו להתקדים מנעל
ואח"כ העניית עכ"פ אשר זל"ס היה בן מקדס ורק ע"י
המדפיקים זה מחמיר ויש להתקן ולהקדים בהקיום
מנעל להעמית.

גז ע"ז הגוף הגוף מעין משיצין ומרחיצין קיומן. ג' נכנסין לגוף
עד סוף המחמיר.

ישם חמשה וששה ועשר קיומן. חמשה אחד מעשים קיומן עד
סוף הענין.

שבת

כה ע"א קיומן פנק עכב וכו' מחס"ו קיומן. לדעתי למחוק מלה
קיומן כמו שכתבתי בהקדמות.

לד ע"א קיומן בגופיה זימרא ליפרא בחבלא דמילתא ע"ן הקדמות
זשם השל"ה ומחמיר.

גה ע"ז ראובן בני עלי בני שמואל דוד ושלמה ויואש קיומן.
דברי רשב"ז אמר ר' יוחנן שכל האומר עליהם שחטאו
חינו אלל עומה ולרץ להגיה בהקיומן יאשיהו צנוקוס
יואש וגם להקדים מקום הקיומן קודם המחמיר כל האומר
ראובן.

סג ע"א קיומן ארות. לדעתי ל"ל ורעות וקוצב על הדרכות וכן
השקוק ו'הדרך ללח עולין לגדולה שנאמר ללח ר'חב יכול
שלא לשמה ח"ל ע"ל דבר אמת יכול אם הגים דעתו ח"ל
ו'ענוה לרק ואם עושין בן זוכין להורה שנאמר ות'ורך
נוראת ימך.

קח ע"ז עזין לטון ואחריו קיומן. ג' חבי ר' יהודה בר חביצא
ולל לקח בהקיומן צילה ורק ראש המלה.

קכט ע"א קיומן שנמקד. שמונת החכמים ש'מואל ר' יוחנן ר'
נחמ'ן ר' יסקי ר'צא.

שם הקיל צדח טעמא שחה קיומן. דברי רב ושמאל ומחת
זיקא לקח בקיומן צדח.

קכג ע"א שרנס טע"ו קיומן. שמונת החכמים ש'מואל ר'צא
ר' הוכ"א חננימר ר' ש'טה ר' פ'פא ר' ז'כריה (על

ברכות

לב ע"א קיומן ומעשים לדקה קרצן כהן תענית מונעל צרחל
 חס צין המאמרים בשם ר"א לענן תפלה לפי שדבר
 בערכה שגדול יותר מו"ט וקרצות הציא ג"כ שגדול
 ערך התענית וכן הדקה שכל אלה דרכי תשובה ומעצירין
 רוע הגזירה ורק מקצרה שזה בגופו וזה צוממונו עלי
 להציא רחיה כמו צהאחרים וכן הפקוקים חצ"ג שרבי
 חצ"זר צפלונו ירושלמי תענית פ"צ דף ה' הציא קרא
 פ"ט תפלה לדקה תשובה וכו' אחיה לוס שאני חפץ בו
 הלא זה לוס אצחיהו פרוק לרעצ לחנוך וואי כתיב בו
 אז תקרא וה' יענה ועד"ל צרכות ז' אגרא דתעניתא
 לדקה. תענית ע"ז לא שק ותענית גורמים אלא השוזה
 מונק שכן מלאנו צאנשי נכוח לא נאמר וירא אלהים אה
 שקס ואלה תעניתם אלא מעשיהם, צכ"ז לפי חק הקדר
 יהיה נכון אם לא יהיה הפסק צין עניני תפלה ע"י
 המאמר גדול התענית ולהקדים ולקמנך הק דר"א גדולה
 תפלה וכן קרצות להך מאמר גדולה תפלה מו"ט וצפרט
 לפי הנראה אין מקום המאמר דרצא לא גזר הענייתא
 ציומא דעיצא שנאמר קבות (ל"ל דכ"ט הענית) כמו
 שלפנינו קמנך להך דר"א מיום שחרצ צה"ו כ"א להך
 דר"א גדול התענית, וצפין יעקב ומחצרים כל עניני
 תפלה וכן ר"א צהשומות דצרי ר' יוחנן כהן שהרג את
 הנפש אשר לפנינו צגו' לפי שגם הוא קמנך דצרו על
 הפקוק ופרישכם כפיכם ואחר שהציא שם מונעין תפלה
 גם מאמרים אחרים ומגמרא הציא הק דר"א גדולה תענית
 יותר וכן לדקה והך דרצא לא גזר תענית צד"ע. והנה

רצים מהקיומים אשר להם דרך זרה וגם רצים קשים לצדיקה
 חשכל הגריכים ציאר וגם תיקן במקומות שהם משושכים
 ע"י הדפוס כי נוצת אשר קפרי תש"ב לפנינו וחדל העצם כי
 ע"י הכלית לזכרון, וצד ומוגן כגד השכחה חלוק וטובה אשר
 נמצא זה לא מלאה קיומים אלה צש"ב ירושלמי וגם צש"ב
 צצלי לא נמלאו צכל מוכתח, וגם לא צמדשים וצקפרי
 הפוסקים, ועין יעקב חן צפקיקחא זמרהא פ' מטרע דף
 ב' טו"ז צר אליצור נהן צהם קיומים חמירה מופת חפניכס
 אשר הוא מלאה וכן צוהר פרשת וירא ד"ה ויצא אלהים
 וקיימך ולאחותו הצחולה וצב' צה"ג ואין איש שם על לצ
 לשום עין עליהם וגם צעלי הגמות לש"ס רק צחזה מקומן
 הערו עליהם, לכן חמרת לא טובל להעלים עין מהם כל
 זמן שהם לפנינו צש"ס צלא תיקון וציאר ולמה יאמר ליון צווצ
 ושכוח חני משראל, חרלי שמעה ואין איש שם על לצ להעציר
 קולי השיצושים וטעיות. ואם רצים אין ונשיגים על דברי
 השל"ה שכ' ק"ז שקודות גדולות מרומות צקיומים, וקוד
 ה' ליראיו גם לפי הגרלה קיימח מלחל לפעמים ונכלל
 צהם מלילה מוקד ויראה, לחך נוי לא יעם חסיון צונקכת
 צ"צ צ"ד (קיון כל שעה ידון) ע"ד שאמרו גבל חחר צכולס
 וכן במקומות אחרים אשר הערנו עליהם, צלי ספק יס
 רצים אשר רצ צוצ לפון צהובס ואם רק הם ממונו ומקרון
 ידיעות הנלכות להם אשר לזאת חמרת לאקוף ולערוך
 חותם צמחצרה הזאת לפי קידוריהם צש"ב עם מה שגלחתי
 להציר עליהם, ואם גם לא חוכל לצרר נוי, ומה, ולמה
 בהנו קיומים צמקומות אלה ולא צמקומות אחרים יתר לפי
 הגרלה לחילוף טעות ושכחה וצפרע צל שנה את טעמו
 שלפעמים צוח מלות שלימות ולפעמים מלות מרחש חיצות
 וגם צאלה צרירח האותיות ולירופיהם שונים ונוקנים אשר
 צל"ס הכל צכוונה מיוחדת הנעלמה לנו, ולא טובל לומר
 צמקומות שלרך פירוש ש"ס כאן טעות הדפוס, צכל זאת למוען
 ליון לא חמשה ואצול לעורר על הנחתם ותיקונם ואולי ישנונ
 חכם להיות דורש לליון ולרחם על מלאכה הישנה ונהרקה
 הזאת מחקו הצונים לצנות ולכלות חותה עם כל ציורים
 והיקונים הנלכים לחליצ הציונים כמקדם וקיומים הגרועים
 יעשה למוצהקים להחזיר חלצידה.

שם בתגותיה לש"ס (נומלל ונאמר בשם חכם זה ג"כ בשנת כ'
 פ"ז הכל מודים שאלם בתקלקלה ונאלתי שחפיר גם בקפר
 קה"ד פ"ז ואם צכל זאת יש להעמיד דעריהם לפי שצמקום
 הזה לא נמלא דבריו להלכה מיוחדת ורק להשוע הנחלקות
 בכ"ז חידוש שהשל"ה ונחש"ה לא העידו ע"ז ובדרך הזה אשר
 הראה לנו חוק' יש לבאר הקינן צומ' קנהדרין ל"ד (קינן
 משפט מענה נטה) כי הגרסא נכונה לא כאשר שם צגנו'
 לפנינו אומר ר' פפא כ"ח כמו שחפיר בהגות לש"ס שם של"ל
 רב אחא בר פפא ומה שם חכם זה ג"כ בקנהדרין דף
 ל"ז דיכי נפשות מתי' אומר רב אחא בר פפא אומר קרא
 לא תענה, וגם שם פ"ז נה"ו אומר רב אחא בר פפא דאמר
 קרא לא תטה אשר לזאת כון צעל המקנן דצעל האומר רב אחא
 בר פפא המוצא פה לעבין משפט ג"כ בקנהדרין עוד צ'
 פעמים לעבין מענה נטה ועל דרך חתום' צמולין רק צומ'
 קנהדרין כי צומכתות אחזת ג"כ הוצא פיין שנת קמ"ג קפ"ז
 צ"ק דף פ"ז. גם לבאר עד"ז הקינן צקוטה דף ל"ה (קינן
 חזת לבדו לויה) אשר לדפתי יש כלן פעות ול"ל חזת לבדו
 לבדו צכף וקוצצ פל ג' פעמים שנאלטו צקוטה ר' יוחנן בשם
 ר' מאיר אשר הוא צדף ל"ה כל לשון חרש שאין בו חזת, דף
 י"ז ג' פעמים לבדו פוקל לויה רשע, דף מ"ה כל שאין נולה
 ואמר לי חכם אחד שלפי הגרסא לו ראה הצרה זאת בקפר
 אחד ואין להשיצ כי גם צדף ל"ז פ"ז והשצ צחיתן קשחו נולאו
 אומר ר' יוחנן בשם ר' מאיר כי לפי הגרסת של עין יעקב אין
 הגרסא ר' מאיר אלא רבי ואגלון מח"פ כ"י כתב לי שלדעתו
 גרסת הגמ' נכונה ר' יוחנן בשם ר"ו לפי מש"כ רס"י חולין
 ק"ג פ"ז בל סיכי דקתני משום פלוני לא ששמע מפיו אלא
 מפיו אחרי' ח"כ ר' יוחנן שהי' חלמיד של רבי כנצואר צחקדמה
 הרמז"ס ל"ס י"ה שומע צל"ס כל הלמודים ודרשות רבי מפיו
 משא"כ ר"ו שח' כונה דורות לפני ר' יוחנן ולא שומע הלכה לו
 דרשה מפיו כ"ח מפיו אחרי' גרסת הגמ' שלפנינו אומר ר' יוחנן
 משום ר"ו יחר נכונה. והנה גם בקפרי האחרונים אשר צבית
 לא נולאתי חן ונחש"ה ונחש"ה שהצאתי על הקינן בשנת ל"ד
 מי שמודר צעכני הקיננים חן צנחש"ה חידושי אגדות על
 הקינן לדף גם גשם קס בקנהדרין ל' שכ' שם בשם קפר ישן

אדנר רק על מהותם ודרכם ומה שידובר עליהם בהקשרים
 אשר הם תחת ידי. והנה בקפרי הראשונים לא נאלצתי
 שדברו דבר על קיומים אלה ומי לנו גדול מרש"י שצפה
 לעלוו קיומן חדש בחמורה דף י"ז ע"א יאפק יפלב אשר
 נבוכו המפרשים לישב והנכון צעני מט"ב ע"ז בקפר קדר
 המנה דף כ"ז ע"ב אשר לפעמים מפרש בכל המקומות
 הקיומים השניים לאות א', אבל בקיומים אלה חזן מנלה
 י"א קיומן שקדך שומפרש שלמה סנחריז דרש כורש ורק עוד
 במקומות מעטים אשר יצן הלומד גם בלי פירושו הלרבים
 פירוש ותיקון שתק רש"י, ורק שנים מספרי תראשונים חבי יודע
 (א) תוס' בשם הר"ת מנחות כ' ד"ה של אחריס לפרש אלף
 אחרונה מן מלת עמא, (ב) תוס' חולין ד' ע"א ד"ה נכניס
 שהאיר לנו דרך כי בוונת בעל המקומן להעיר על המקומות
 שנאלא ר' מנשה זנוס' חולין *) ע"ש שכ' ומיאו במקומות
 אחרים וכו' ותמהתי על השל"ה דף ת"ז ע"ב אות ס' ד"ה
 קיומים שמצאנו עד"ז הקיומן בשנת ל"ד בגופי' זמרא לפרא
 דחצלא דמלחא אשר אמר שם כי הוא בעלם ונעין כל חי
 שבוונת הקיומן על המקומות שנזכר רב אבא אמר רב חייל
 בשם רב ע"ש ולא העיר כי תוס' בחולין חיה לו לעינים
 בפירוש הזה וצפרט בלי הכלל של תוס' יהי פירושו נדחה
 כי נאלא עוד הלכה ומנו זנוס' נדה ע"ז אמר רב אבא אמר
 רב חקדא אמר רב צדקה וכו' ורק ע"י הכלל של תוס' דבריו
 בכורים שבוונת בעל המקומן רק על המקומות זנוס' שנת
 ונאלתי בנחירש"א שפירש ג"כ בהשלה רק בלידוף דברנו וכן

(*) עוד היום ימלא המנקש לדעת מן חנא או אמורא כל דבריו המפוראים
 בט"ם שבר סוג בעמלו לכמה פנינים אשר עד"ז נלתי להגית זנוס' ב"ב ד' קמ"ה
 אמר רב יוסף בר מניתי אמר רב נחמן בכל מקום שנחנו להחזיר מחזירין
 חרנומא נהרדעא שאר נבל מאי אשר ל"ע צעני לפרש ולדעת נמקום נכל נכף
 נרץ להגית נבל נבית כפול והכוונת כזו שאלאנו ב"ק דף פ"ג אמר ר' יוסף
 בר מניתי אמר ר' נחמן נבל כעיר הסמוכה לכפר דמי חרנומא נהרדעא ופי'
 רש"י נבל שם מדינת ועיר אחרת נקראת נהרדעא וכן בעירובין מ"ה אמר ר'
 יוסף בר מניתי אמר רב נחמן נבל פי' במדינת נבל מקום שנהגו להחזיר
 מחזירין ופ"ג אמר חרנומא נהרדעא פי' על אותו העיר סובב ולכן סוג הקשה
 לנכון שאר נבל מאי וכדפס בשמי נגן חגיגא לשנת חרף.

מפורשים אח"ז בגמ' ורק לקר' כלשון ישחוש צראשי היצות
 צרכות כ"א ללעט יפה, פקחים ק"ז רצ' אמר יקנה"ז קוכה פזר
 קשצ' שס' ט' גננך רבקה קנהדרין פ"ו חייב נשום נשג"ז
 פ"ז לט' חמפ"ג רמ"ח מח"ג (בהוספתא אין צר"ת וגם אין
 בהקדר כמו בגמ') נחמה כ"ח דדמי לי צוז ושס' כ"א דכין תצט
 מתצטס וכו' דכין יגיל משא"י יגיל עיין בהגהות לש"ס גרסה
 רש"ק וצפיקתא זכירהא פ' לו דף י' צטס' ר' טווי' צאריכות
 לענין תגרסא נכונה, חולין ל"א ותליכא צקנר אשר עד"ז מלחמו
 יומא י"ח שאמר קומטק צטס' ר"מ חני חגני וכן ציצמות שכן
 פכ"ק עכ"ס מחפ"ז שס' דף ע"ד שכן הדס טז עיין רש"י וכן שס'
 דף ק"ט צומלות שלימות נששים כרוהים צדצר העצד שכ' רש"י
 קימנא ובהגהות לש"ס (נשצנה כ"ה לרץ למחוק לדעתי מלת
 קימון גני פנק עכב וכן גני מחפ"ז שס' ול"ל כמו ציצמות אשר
 לפי הנראה בהצ' שס' חכס אחד מלת קימון לפרש והמודפיק לקח
 בגמ') ועד"ז מוגלה כ"ה שרי לצוצחי בגימל שין עיין רש"י אשר
 היה מורגל צפה כי צבל חלה לא יזכר ולא יפקד מלת קימון
 ואס' גם צלי כפק באמרו ונשכית צראשי היצות להיות נזכרים
 בן ושיין נדרים כ' כ"צ אמר ר' לוי חלו צני השע' מדות חסני
 משגב"ח שכ' רש"י שס' קימון הוא אשר מפורש צנה"ג דף כ"ח
 ז"צ צומלת קימון וכן מ"ג בקנהדרין פ"ו חייב נשום נשג"ז צנה"ג
 דף ו' צומלה קימון וכן צתחומא פ' צטלח לד' ז"צ קימון אחר
 מוקדים אשר לפכיו צונק' יומא כ"ז צלי מלת קימון, כי חלה
 קימנים אשר צהוכס גם חיה שיע' לחס' הצנה כמו פזר קשצ'
 צכ"ז כמו שאמרנו רק על דרך קילור הלשון חס' ואס' גם לפי
 הלשון של ר' יהודה היה נהגן קימנים דל"ך גד"ס צאח"צ יכונה
 צטס' קימון ורק על חלה אדצר אשר נראה ונגלה לפכיו שנתנו
 לנו לקימון והקצנו צגמ' מלות אשר צחרו לקימון מקוגרות כדמות
 ח"י לצנה או ע"י נקודות לפכיו צקוים על ראשיהם אשר
 צחיה קימנים הקוים צצעות נרשמו לפכיו צחמלע המלה
 ולפכיו צצקוף אשר לרץ לתקן צכל' הקימנים צט"ס שיצואו
 הקוים המיד או צקוף האור או צקוף הצרת המלת מלצר
 דקדוקי צציה חלו ימלא הצודק צקימנים צוד צהנה ולא
 דורש נקודות ח"י לאמר לו לקו, ועת שחלחלי לנכון להעיר
 צפרע הטעיות אשר צהס' לתקן כ"א יצוא על מקומו ופה

הנחתחלפות) ועד"ז להיפך בקיומני חולי יומא כ"ח זהרא דשמשא
וקימנך דנא דחלא שצוררי וכו' צפרט אס חטעות לרפואה יצא
לידי קבנה ע"ז כ"ח וחילופא קבנחא עיי"ש עד ת"ר, שבת ק"ז
וקימנך חפילין, גיטין ק"ט וקימנך חלא רטיצא וכן בכל דבר
לעשות על אופן הראוי ומועיל שבת ל"א קימן לב חכם לימיט
ב"ב כ"ד וקימנך מטרה צלשן שולחן צדקוס קימני נטי
חיה לצרכה חפניה י' וקימנך מהולחא חר' דעזי (קימן זה
מתנגד קלח לחק דרך ארץ ואס ידבר אדם צלשן נקייה ודרך
ארץ וכ"ס לעשות קימן מתנגד לזה) חלה וכללה הקימנים לפי
פעולותיהם השונים אשר צבולם נמלאו קמוך להם לשון
וקימנך. וצירושלמי אשר גם עלד"ז נמלאים רק מעט קימנים
בכ"ז לפעמים קימן שאין צבולי עיי"ש צומק' שבת י"ח אמר ר'

חזקיה וקימנך וכן תחא מגפת תקוס תפרד.

(ב) לפיכך צש"ס קימן מורכב או מולות שלימות מן הצרכים
הנמלאים שם, ואס גם לכל מלה צפני עלמה י"ש הצנה
והוראה בכל זאת לרוב חין המשך ופי' לחצור וקשור מלות חלו
למאמר שלם, או נתחבר הקימן מראשי תיבות של מלות הבין
אשר לרוב גם כל מלה צפני עלמה חין שום הוראה וכוונה,
ובאשר לפיכך בקימנים חלו צראש או צקוף ומאמר הקימן פנויה
מלה קימן ולפעמים גם צלי מלה זאת חצל צכ"פ לא נמלא מלה
וקימנך כונו צאלו שהוצאו צאות ח' והנה נק' צ' אופנים חלו לא
מלאתי צקוס משנה חוץ פעם אחד קימן לחלה, לחיפן הראשון
קימן מורכב מולות שלימות צמשנה ומחיה ק"ז קימן ועלים וכו'
ציי"ש בהגהות לש"ס, ולהשני קימן מורכב מראשי תיבות צמנח'
ל"ו צש"ס רבי יהודה שאמר שלא חטעה זד"ר זה"צ עיין צרעורה
לפי שדרך של ר' יהודה להו קימנים כונו דל"ך עד"ס צאח"ב
(צספרי פ' כי חצא ועיין הגו"ל צרנוצ"ס ה' חומ' נוסח הגדה
דף ל"ו טעם לקימן זה צש"ס הראצ"ן ריב"א וי"ח, וגם צאצורהם
דף ע' שחקרו שמות חכמים חלו עיי"ש וס"כ צש"ס הירושלמי
ותחומא ולי לא נודע חוץ נושכי מקומות חלו שר' יהודה כוהן
קימנים*) ורק צגו' מלאו דרכי קימנים חלו ואין כוונה שה
לדבר על מה שנמלאו לפעמים מלות צראשי תיבות אשר לרוב

(*) ואפשר שתכונה שר"י כוהן קימנים כונו שאמרו מנחות כ"ס ע"א קימנא
נמלא עיין צרס"י ואס' שם טקא מר ר' יהודה שלא חטעה וסלא חטכס נחיה
מנחם לקימן עיי"ז חמא לאדורי.

מלכת לקיטא והמדפיק לקח זאת ברש"י אשר צ"ז לעשות ב' רש"י מפרש יתומא לקיטא, ולדעת רב לא נתן קיומן זה כ"א רב כהנא שאמר שהפלוגתא של רב ושמואל בלקוט כמו באלוהי ע"ז נתן רב כהנא קיומן ולא רב, אבל בכ"פ מלכת יתומא בגו' ור"ף אין הצנה ואפשר שקצב על הפלוגתא של רב ושמואל הנאמר לעיל מזה שרב אמר הלכה כחנני יהודה ומוליחין אותה בעל ברחא צ"ן צעה"מ ורמז"ן איגרגסה ולקיש שוין אשר לזאת נתן הקיומן לדברי רב ביתומא חלמנה ולקיש; אם חכם אחד אמר הלכה בשמו ובשם אחרים בחובות ב' קיומן קמיים בחבו ובזבא או מוקף על חזירו יצמות כ"א וקיומך דעילאי דרב אם יש פלוגתא צן מחכמים לעבין תשיעור שלא תעשה וי שאמר מזה ומי שאמר חלף עירובין י"א וקיומך ותחיתא גומא' אשר אחד משער בתגדול ואחד בהקטן ולדעת ב' לא בתשיעור ציטוי שנת ל"ו וקיומך אחד תורצה ואחד תועמיט, הפלוגתא תחקיימה להלכה לזעשה לדעת מי עצד כזה ומי כהחלף עליו צרכות י"ו וקיומך חד כחרי על הזון ופשוט חכמים צ"מ פ"ז רבי ור"נ וכו' רצינא ורב אשי קוף תורחא וקיומך חזינה לאחריתם, לדעת גבול תאיקור לפי דעת קלת חכמים חולין ו"ה וקיומך חיתא דעתנה צ"י מוחא, כנגדו צצילים כיבר עיין תצולת שור, שם וי"ו קיומך כחנא דורדא דעתנה צ"י ריאה, וכן על דרך זה לגבול המונחא חולין קב"ה וקיומך דקל"א עיין רש"י, להצדיל צן מיני אקור ותחיר הדומים יש קיומים רבים חולין ק"צ ק"ג ע"ש מן פקוקים ותלכות ורב צוחר שם וקיומך פירח רשיבא עיין אגרת בקורת שהיא האקפה מנאוי בתראי כי פירח חי ערך צ' מלאת שנים אחר חתימת התלמוד ומלאתי בעת צב"ח ח"ג שהארץ שם חכם אחד צלי הזכרת שמו בעבין זה, ע"ז ל"ס חמרא וכו' וקיומך טמא טמור טמא, קדש לה' עיין תוס' ועד"ז להצדיל צן טמור וטמא צצני אדם קידושין ע' ב' זרעיתא צצ' שנות דומות, צ"צ ל"א חינוח דאזרחם וקיומך טמא טמא טמור טמור (להיפך כמו צע"ז ל"ט) ומלחנו גם קימי רפואה ע"ד האומר כמו שהנחתי לעיל הנאמר נוכל קמא לעינים נדרים, וכן ע"ז כ"ח ודף כ"ט ללצא חמרא וקיומך יין ישמת, לחמא וק' ורוח אלהים, לכדא צשכרא וקיומך וכדה על שבתה (עיין רש"י וכידוע שלמד וריש מלכות למכר

וקיוונך פשירים וקמולך, שם י"ע ישמעל כחנא וקעיוו כהנא
 תענית י' קי' עילאי צעי מיל עיין ערוך קוכה כ"ה וקיוונך
 אמוצהא דקפרי, נדה מ"ה רב ור"ח דאורי וכו' וקיוונך וזאת
 לפנים בישראל אשר לולי דברי רש"י שם י"ע לפרש לפי שהינת
 בישראל שולה וקמר רב ורב חנינא והעירני האלון וחד"ן חיות
 ז"ל שכוונתי לך' אמרי שפר אשר לא רחיתי ועלאתי כעת גם
 צמנו צמר קדרי עתה על נדה בחידושיו, צבורות ל"ז רב
 קפרא אמר וקיוונך שומעתה חנו רש"י; אם י"ע לטעות בדעת
 חכם יומא כ"ג נשכו גברי לגברי שחזר ר' ישמעל עיין תוס'
 שם, צמחלוקת וקיוונך בדעת חכם שנתק' קרי לו צנלא וקיוונך
 עד דלחא ופומדיחא; אם שם אחד לשני חכמים לדעת לזה
 היא פקחים קי"ד ר' ילחק בן אחא דשומעתה וקיוונך שמשו נא
 אחי ורפי (כל"ל כמו שהוא צמחאות לש"ק שם שהוא פקוק
 בדברי היונים א' כ"ח ז') צ"מ קי"ז וקיוונך יוסף תורד מלרינא
 וכן ז' וקיוונך אשר להם שם אחד קידושין ע"א וקיוונך הא
 דמישהפי משנית, אם שם אחד לשני חכמים ועיין עירובין דף
 ע"ג ע"א בתוס' ד"ה ודכיל צתרע מלכא צסס ר"ח וקיוונך
 צצא שער תרע שער פי' ר' יהודה בן צצא מחיר צעצדים וצצא
 ותער הבל שער אשר הפקוק שם לקיוון ולטעם ועיין ריטב"א אם
 הפלוגתא על שנות חכמים הדומות בשמותיהם ע"ז ק"ט וקיוונך
 מחניחא מלכא עי"ס צחוק, אם י"ע פלוגתא לעבין עמלוקת
 אמוראים בהוצות כ"ד רב ושמואל ומנח לי קיונא יתמא
 וארמולתא שלח ופוק (ל"ע אין כאן הקיוון על לקוט ומש"כ רש"י
 יתמא לקוט לא ידעתי מניין לרש"י הוראה זאת עיין רש"י ותוס'
 ע"ז כ"ד ד"ה וזמורא דיתמא ועד"ז חולין קמ"א יתמא והנה צרי"ק
 תגרסא קיונא נקיטא יתמא שלח ופוק ארמולתא שלח ופוק אשר
 מלת נקיטא לרדך פי' ודחתק שהוראת נקיטה מקוצל לטו ומלאתי
 בחידושי' כינוקי יוסף הנדפס סוף הרי"ף דפוס פ"ז ל' ואמריקן צגמ'
 שכן הדין בלקיט ומנח זי קיונא לקוט' יתמא שלח ופוק ארמולתא
 שלח ופוק אשר עד"ז צרי"ף הוא טעות ותחת נקיטא ל"ל לקיטא
 והקיוון שם יהיה נכון גם על לקיטא ויש לומר לפי זה צרי"ף
 שאין כוונתו לצאר מלת יתמא שהוראתה לקיטא כ"א לחציר
 שצגמ' ל"ל מיה שחקר לקוט כמו שהוא צרי"ף ואפשר שאין זה
 מרש"י אלא חכם א' הגיה זאת צגמ' שלו של"ל צגמ' כמו צרי"ף

צר רצ חשי שחלק ר"ח ופקק כוחי צר נומיפק שנועה
 וחזרי ונהנו עליו קינן בולו הפך לבן וצהגהוה לש"ק.
 והגה הקיננים הנולדים בש"ק שהשתנושו זהם להגן כח הזכרון
 בגד חלוק טיבית ושכחה הם על צ' דרבים:
(א) נחתו לזכר המין קינן אשר הוא פסוק דצר הלכה או ענין
 ידוב ונולד בקינן הלשון וקינן, ידוב קיננים חלה
 נולדו בשנת ע"ז חולין והרוב בש"ק הם נר' מחונן צר יחמק
 שבה ל"ג ק' ק"ו ק"ז צירוצין קל תענית י' יצווה כ"א, ע"ז
 כ"ה בדה מ"ח וצ"ן ע"ז כ"ה אמר רבנ"י שאבי לפורתא ונחי
 קיננא קדרכו לצרר ענין ע"י קיננים, ואם גם קונים הם צורה
 ונאורחא פפולתם אחת כמו שאמרנו לזכר הזכרון בגד השכחה
 וטיבות ע"ז ונ'אמר ר"פ אי הכי תכל נשכחה לי חומרי וקינן
 זה לי עשרים ע"י ש צוד בונה קיננים ע"ז ח' קינן אחר וקדם
 לרתי ופ"י רש"י שלא תחליף יצווה ע' וקינן ונת טלד ויבס
 לפי שנאופן הנאמר שם חבורים ודבוקים כמה ענינים נוחים
 לשכחה וכאשר לפיכך בש"ק ע"ז נתינת הקינן לזכור ע"י
 הפסטי בנושנה בהוצות ע"ז וקינן אפרים ונוכסה וצרי"ק ורל"ק
 הגרסא ון מולדתך בלי יכלה קינן וצ"ן מה שא' ביצווה ק"ג
 נכח הא ונלהא דצני צנים הרי הם בצנים ולא הביא שם הק
 פסוק אפרים ונוכסה וצהגהוה לש"ק דפוס פראג הביא מהגלון
 ונה"ו ע"א ז"ל ענינים אחרים). לזכרון שנועה שלא לטענה
 בגרסה הצרי"תא נדרים ע"י וקיננא (ל"ל וקינן) ילני פירש
 צצצא ראשונה יפר ואח"כ לא יפר וצצצא אחרונה להיפק, וכן
 שלא לטענה צדן חולין ו"ה לדידי מפרש אמר ר"פ וקינן
 נפ"א באשר צרש"י שם צבורה ל"ה וקינן צרקא וצד"ז מלחמו
 ג"כ שנקט ענין מה לקינן צ"ן צירוצין ג והאי דקתמי יתר
 מפתחו של היכל קיננא ציבולא צ"ן רש"י שלא תחליף גרסא
 דבשרים ושחים וכו' או צהשישור שנתן חכם אחד מכות כ' איכא
 דנפיק וקינן צהרת בגרים וצד"ז פקחים ק"י אמר ר' יוסף הרי
 דחונרא וקינן זה הכלל, כל הנוחצר ון החונור צווקוס קפק
 אי תכל זה ון האוקרים או מתירים שנת ע"ז וקינן קנן קנן
 וצירושלוני הגרסא צושנה להיפק ונלחתי צמגיה לש"ק ירושלמי
 שהעיר ע"ז, שלא להחליף שמות החכמים אשר הם צפלוגחא שנת
 ק"י וקינן קיסאבי צ"ן שם צהוב' ונארגש"א פקחים, חולין ו"ז

והמפטר צמקה וגלה ל"א חמר ר"פ מואפו קיון חמר חצי
והאידנא זהוג עלמול למקרי משך הורא קדש צבספא, שיר
המוספין צחלו של מועד קיבוח קובה כ"ה רב ספרא ונה
זהו קימנא חומצה ר"פ מנה זהו קימנא חומצה אשר עד"ז
ג"כ לענין קידוש פסחים רב חמר יקב"ז ושמואל חמר ינה"ק
קובה וח' שמיני רגל צפני עלמו לענין פזר קשצ (זהוקפתא
אשר המקור בלי ראשי תיבות (מהחלה) ועין רש"י וגלה ל'
ספי' לענין מקורת פרשיות קטו צו וכו' ובהוב' שם ל"א ד"ה
ר"ה לענין המפטר צמקה פ' פנחק עד ר"ה וקימנך דש"ה
טע, וצ"ח ס' תק"ח וכן צמקיתא פ' חמר דף ל' מיום שמתחיל
ספירת עומר וקימנך צ"ס אשר מהקיונים חלו הדינים עד וצרש"י
עירוצין כ"ז צ"ח קימני תקופות ראשי תיבות עוד היום צפי
העם; וכן צמלכת הקדש שנמסר ליחיד בגון כתיבה ס"ח
מנחות כ"ט סעט"ז ג"ן לקיון שחיות חלו לריכות ג' לזנים
ועין ראש הלכות מפילין ה' קטנות הפי' על הך דינא אשר
הציא רב אלפס אלפא ציחא דהוי צתפילין ד"ה ועליהן ח"ן
ג"ס גם להמנהג צשיטין ש"א לא פחה וי"צ הוצא צו"ד ב'
רע"ה קציף ז' שהוא לפי הגמ"מ צרוצ"ס פ"א (נה' ק"ה צסס
חרי וצרללוי נתנו קיון ד' צס צקדש וזהלכות שחיטה
וטריפות הוקיפו האחרונים על הקיונים צהקפרים אשר
נתחצרו צעד השוחטים למען לא יתיו נווכרחים הניד לחפץ
צספרים או לשאלת חכם צפרס שלא ישבחו הדינים הנלרכים
להם צמעקה הצאה לפניהם נזכר להם ההלכה, ועד"ז ונלחו
צגמ' לקצוע קיונים לקצוע הלכה באצי"א בגד דצא חן ויבול
קגס או מלה אחת ונהענין צ"צ קי"ד הלכתא בווהי דרצ יוסף
צקדה ענין ומחלה ועין חוס' ונחמה ל"צ ד"ה ונכסול ונהגהוה
לש"ס אשר הערני בני מו"ה נחום כ"י כי חלה ועוד קיונים
עד"ז אשר צס"ס לא מרצ אשר ורצינא אשר קדרו התלמוד וגמרו
הלכה כ"א האקמת גאונים היא לפי שלא היה להם עוד קפרי
הלכות נתנו קיונים ונכסחים לש"ס כמו שאר האקפות אשר הן
צס"ס מתגאונים ואין מתנגד לפי שיש פלוגתא צהקיון יעל
קגס עין חוס' קידושין כ"ג השייך רק אם יהיה הסיון מפי
חמורא כמו לענין מה שאמר רב צר"ה ל"א הזיו כך צין רש"י
וחוס' אשר דעות שניהם מתנגדות לחוס' קופרים כאשר הערו
המפורשים כנוצן ועין חוס' סנהדרין ק"ע לענין הלכה כנו

דלמדת קיומא נולתא להוי חיבא דחזי תרסק תורי רוצי סלקא
 קרא אשר בגו' הודיות י"ז לא נולתא תרסק וגם התנגדות
 לש"ס שחשיב יסס כרהי אשר לפי האורדכי יכרתו שונאיו עיין
 עור אר"ה קי' תקפ"ג ולגרסת הגו' לחזי תחת יאכלו עיין
 הגהות רי"פ אשר ראה נזה"ג ועיין ריף חולין פרק כל הבשר
 והלכתא בכל מילי הוי קיטוח תפה צין צפת וצין צוילי דלחריני
 חוץ ונתמרח קומחא וירקא וקיומך תק"י אשר לא נולתא קיומ
 זה בגו' ובמק' ברכות כ"א חט חץ לט חלל ארבעה אשר נדפס
 בלד הש"ס וקיומך חנוסה. ועיין שולחן ארבע דף ב. והמפורשים
 נחתו קיומך לפרש דברי ר"ל ונולתא ח"ח שאמר על המשנה דמשמח
 בתגא חלף זה המשמח צו' משונה הלכות כחרה של תורה.
 עיין מהרש"ל ח"א דחיינו צחינו תלמידו וכתנו צו קיומך תגא
 ראשי תיבות תלמיד גברא אחרינא, חצל בתלמידו מלאת צכ"ו
 שהיו משמחין בהם, וכן כתב הצרמורה במקום המשנה
 חבות פא ח"ל וי"ו תגא ר"ת תלמיד וכו' ולא קשה מה
 שכתב עליו בחוק' חדשים ח"ל ולא ידעתי למה כתבו השם
 י"ו אשר נוצח צמלה בשם ר"ל, כי סנת הצרמורה לא
 על דברי ר"ל כ"א על המפורשים דברי ר"ל דחיינו צחץ תלמידו
 וכתנו צו קיומך כמו ש"כ המהרש"ל. והנה נולתא חיבה אשר חוץ
 נוהקיה החמישית נכתבה בקדר אלפא ביתא וכן אשת חיל
 צקפר משלי תהלה לדוד והומחא לפי צתהלים וכן שם קיומך
 קי"ז אשרי איש ירא ד' צלי ספק לא לתראות כח צלשון
 עצרית כדרך חיזה פייטנים כ"א ע"ד קיומך לבחונה מיוחדת
 עיין ברכות ד' וציחור להללים קי"ט ולפי מאמרים שבת ק"ד
 המהמקו צאותיה אלפא ביתא לפי הקדר וכן עד ח"ת צ"ש
 ללימודי הקי הדקה ושד לדברי מוסר וחכמה וכן עניני רפואה
 נדרים כ"ד טנא קמא לצינים אשר ע"י קיומם חלו שמונים
 הענין בזכרון, וצאמת שימוש הקיומם לא היה רק כמו שאמרנו
 לעזר ולמגן נגד השכחה צעת ומקום שחקרו הספרים כ"א גם
 לחזק הזכרון שלא יהיה התכרח תמיד לפתוח הספר או לשאלת
 חכם צפרע צפכיים הנעשים צפרקום כגון לדיני תפלה נחתו
 קיומם לזמן לא יצא לדי צלצול הלצור ויהיה נודעים גם
 ליחיד חס חן בן תורה הוא וצפרע לש"ן וקורא צב"הכ
 ר"ה ל"א צחלוקת פ' החזינו בשם רצא חזיו לך, הקריאה

והולרכו תלמידים רבים לחזור צע"פ השתמשו בקיונים אלו.
 ונולדתי צב"ח חלק ז' דף רכ"ד שאמר עד"ז חכם אחד אשר לא
 נזכר שם שמו ורק בזאת דעתו דעת אחרת שאמר כי נתחברו
 קיוני' אלו בהתחלה כתיב' התלמוד בזמן שהי' קדורו' תוסבתו'
 עם הפלפולים אך לא הי' עוד קפרי תלמוד ציד כל אדם כי אז
 לא היו לריבין לקיונים וכתי' קמר וכחי וקיונים אלו גם כן
 להתחלת כתיבת התלמוד וכה נעשה מהרה כל התלמוד מה
 שקבלו ע"י הקונטרסים ואספו אותן לאגודות ע"ש אשר כמו
 שכתבתי עד"א צפרע שערק לימוד האמוראים רק צעל פה
 מלכד המסנה שכתבה רבי כזר וחזרייתות שכתבו קלחם
 לעלוס צוגלת קתרים אשר על כן נקראו דנריהם צש"ק
 שונעתהא ר"ל הלימודים הנשמעים לאיש מפי רבו או רעהו
 על כן הולרכו לתת להם קיונים כאלה לנטע השכחה
 וצרכות לומר תמיד הדבר צשם אומרו שמו להם קיון לזכור
 על ידו כל מלומדי החכמי' וכאשר נכתב התלמוד אח"כ ציוני רב
 אשי עי' וזה שכתבו לעיל הבניקו צחוכו גם הקיונים האלה
 אף שלא היה עוד הדרך להם אזל חס לא היו כזר נולדים לא
 היה אז עוד ההכרח להמליאם ונחדש אשר יש ליצב עד"ז למה
 רק הקיונים רק צגמ' ולא צמשיות חון צמקום אחד כמו
 שנבאר לקמן ועיין ונ"ה רי"ע.

ובספר צה"ג מלאנו קיונים כמו שהעיר צב"ח אשר אין לפרכו
 צש"ק המורה כי נשמעו כמה קיונים אשר היו צש"ק
 ולדעה וזה שאמרו צונק' צבא צחרל קי"ג מלי משמע קיון
 אחר רצה צר צל לא ש' בהגהות לש"ק שאח שם אמורא
 וצעל קד"ה לא הציא ולא העיר על מקום זה כי כאן הי' מלפכים
 קיון אשר צלחת קוגי' הגמ' שם לפי המעיין קשה עיין שטה
 המקובלת רק וזה קיונים אשר נשמעו צש"ק גם פה המקום אשר
 המלות ון הקיון נשמעו ומלת קיון הניחו צשכחה וכן נשמע
 צשיטה וקובלת דלא הציא צשם הגמ' וולת קיון ע"ש מלי
 משמע אחר רצה צר שילא שנגלה שלא היתה כאן מלת קיון
 חס גם אין רחוק שכוונה הגמ' לתרץ הקוש' מלי משמע
 שצחנות אין רחיה ורק קיון הוא וכמו שאמרו צבונה וקומות
 אש"פ שאין רחיה לדבר זכר לדבר, ויש קיונים צנה"ג הלריכים
 פירוש ע"ש דף ק"א דשך דנג קשצ ועיין שם דף ק"ה השאה

על המשכיו' צפ"ק דחולין שנאמרו כלשון כשר בזה פ"א דערכין כלשון
 לא פחת ולא יותר מנחת ש"ג כל פנינים שומעכים זה את זה,
 בדה פ"ז כל העינים הנשים כלשון כל שחייב בזה אשר כבר
 אמרו בירושלמי שקל' משפחה קופר' שצטו את התורה קפורות
 ה' לא יתרונו ה' דברים חייב בחלה ט"ו נשים שוטר' ל"ו בריהו'
 בתורה והוצא ברש"י תמורה ט"ו וקיים שלרפו הדברים ומנחום
 יחד שלא ישתכחו אשר עד"ז ג"כ צמק' חנות דר"נ ה' דרך חן
 ובש"ס על בונה מקומות. — ולדעתי חן רחית המפורשים
 חזקה שהצילו וכן הקימים חלו הנבלים במשניות וגם
 וכן הקימים חנוכלים משתרים בש"ס כלשון וקיימך
 בגד הרמז'ם שאמר כי רבי בתנ המשניות וכן ר' אשי
 הגמרא בקמר אשר עד"ז כשהיו בתוכן בקמר ולא היה
 חשש שבחה על מה הקימים חלה וע"כ רק רבי קחם וחכם
 המשניות ונשאר הכל צע"פ וכן ר"א רק חסד וקצין וקדר כל
 המסא ומתן על המשניות שנחחדש אשר מטעם זה היה לריבים
 בכ"ז הקימים כי לפי הגמרא חס גם רבי כהנ המסנה ור"א
 הגמ' על קמר צע"פ הכרת וקמכו על הפסוק שח לפקות בכל
 זאת לא ה' ההכרת מהם ללמוד רק מתוך הכתב ואדרבה הם
 וחכמיהם ידעו ג"כ חזק הוגיע פ"י בתיבה תורה שצע"פ והתאמנו
 ג"כ שביקר הלימוד התורה תהיה צע"פ אשר ב"י עוד הלרכו
 להקימים אשר היו להם מורי קדם וכלא"ה מהנשכה חן ראי' כי
 רבי שור דרכי המשכיו' כמו שהיו לפניו ומסנה לא זזה ומקומו
 וצפרע חס גם נכתב התורה שצע"פ בכ"ז לא ה' קונטרסים
 לרוב והולרכו רוב חלונדים לחזור צע"פ המסנה עם הקוש'
 והירולים ופלוגתות בשם האומרים כפי הקדר שלמדו והאכרת
 להם הקימים לחותות במקום שהבחה והטבות נראה להם
 לאפשר, וראי' לזה כי גם הקימים בש"ס אשר לא נמלא קמוך
 להם הלשון וקיימך כ"א וכלת קימן לצד כמו שנוסח להלן
 עכ"פ ומאחרים הם שומרים או על שמות החכמים או על חוכן
 מאמריהם ולמה היה להם קימים חלו והא כבר למדו מתוך
 קמר רק לפי שלא היה עוד להם צוון הזה קונטרסים לרוב

לא סיננ על הפסוק כי לורך ימים ושטח פיים כ"א על הפסוק ושטח פיים
 כ' אשר הראש חליים חליים חקרא והבאון מהר"ש ראשאשורס רי באריך זה
 חיה פנים נחמנה אלי על פנין זה:

עכ"ל ולדעתי כו"ש ועיין ונוקרה גדולה שלא נזכר רק ט"ו
מקומות בתנ"ך אשר כתוצים לא ונקרים לו וחקרו ד' מקומות
אשר חושב צונק' קופרים וצונקרות גדולות דפוס וויכיליאח דף
תכ"ג על הפסוק יסעי' ט' לא הגדלת השמחה ט"ו לא דכתיבין
בחלק וקריין לו וקיוון נוסר צקדר שמיני ותרין וכן הפלוגתא
ותרי חילוף אשר לזאת כון הגלון שכ' וצגרעון ב גרעון
פי' שמגרע צ' דברים שלא תשנ צונקרה וקוצצ על הצ' פקוקים
אשר עליהם כ' צונקרה ותרין פלוגתא והארכת צתשונת. והנה
כלל זה שאמרו עשה קיומים צתורה ונשתצמו צבי יהודה צירוצין
כ"ג דדייקא צלשנא ומנחו להו קיומא קתורה צתקיינה צידו
ונשאל צבי גליל הי' לחק צישראל הגשור ונעשה על דרכים
שונים ומגלה ל"צ בן הקורא צלל נעימה ושונה. צלל זמרה וכ'
תוס' לפי שהיו רגילין לשנות המשניות צמורה לפי שהיו שוכן
אותן צע"פ וע"י כך היו נזכרים יותר חמירות היו לחם המורה
אשר יס לפרש צד"ז מה שאמרו צביה כ"ד אמר לי גמרא גמר
זמירתא תהא לולא דברי רש"י שם לפי שהן שוכן המשניות צומר
השיצ לר"י דאמר מאי נפק' לך ויכ"י שהי' לך לשמור הכלל בגמור
צומר שלא תשכח הפי' צושנה כי רש"י צ"ג אין חולק וצמשניות
נמלאו לפעמים יחד דייים שונים לפי שהם נמכס אחד או צ"י
התדמות הלשון או מנין על דרך קיוון לחזק כח הזכרון כנו
המשניות צפרק ר"ע פ"ט שנת צפ"ד דפקחים דין מכירה
דקת, ומלחנה צט"צ אשר הם לפי המוקם שנחגו, פ"ק
דמגלה אשר מוכה הלכות שנאמרו צלשק אין צין ויש ליסצ
צד"ז קוש' תוס' פקחים מ"א ד"ה אין מצללין אשר תכינו צלל
ישוצ") וצחצורי נ"ה צארת' לירוף ומיבור המשניות' וגם צס' ת"כ העיר

(*) וגם נסידור אמ' על האופני' הגלגלי' פנור וקסור מאמרים כמו שחללנו
צספרי ראשונים ואחרוני' ועיין רש"י יומא פ"א איידי דליידי צמיים מחוקקי'
נקיס לה וכו' שם אליכם אישים אקרא צדלש פ' שנות סיים הוא דנקיס לה
והגלון ר"פ ז"ל כ' דעלום ליסצ דברי רש"י שהפסוקים דסוקים זה מזה כי
הפסוק שנות סיים משלי ג' והפסוק אליכם אישים אקרא משלי פ' אשר יש
לחמוס עליו כי צמשלי פ' פסוק י"א הוא ג"כ כי צי ירנו יתך ויוסיסו לך
שנות סיים מענין זה מחסיל צפי' פ' סלל פכחם אקרא וצפסוק ד' אליכם
אישים אקרא וצפי' פ' פסוק י"א הכחצ הולך ואומר וא"כ מש"כ רש"י אליכם
אישים אקרא פוקיס מפי' שהפסוק אליכם אישים הוא החלפ שנות סיים

תורה אשר ע"י שקידת התלמוד חדשים לבקרים וע"י לימוד
 החפזית בצחי הנדרש' אשר זה אושר זה ונחיר ע"י השתלשלות
 דיצוק דצריחם לתורה שנכתב ימלאו יחד וגם לא ישכחו עם
 טעמיהם אשר גם נמסע זה אמר ר"ע מקורת קיג לתורה ע"ן
 צרמורה לפי שדרכי התור' שנמקרו לדתה וכמו שאמרו ויבינו
 צמקרא חלו המוקורת הן גדר וקיג לתורה לשמור ולעשו', ובעלי
 המקרת השתמשו בקיומנים לזכור דברים ויזחדים צפרט דברים
 הזרים ע"ן בית הצחירה לחיות שופרש בזה דצרי ר"ע שהצחנו
 מקרת קיג למרת ח"ל פי' שהקיג שהחדם עושה לעלמו לזכירת
 הדצרי' הם גדר לתורה לשמור שלא ישכחו ומקרת מלשון מקרת
 לפי שבעלי מקרת זהו הן לזכור דברים הזרים שצמקראות ד"מ
 שצג' מקומות צתורה במלאו הלפיו מקדש וצשופטים ט' שתי
 עיניו וקיון חד דנציח' ותרין צתורה וקיונך פד"ח ע"י"ש שהציח
 קיומנים רצים אשר כחנה וכהנה צקפרי וקורה; וע"ד שונלחנו
 צש"ק צמקום ש"ש ונאמרים רצים להציח ונחלה רק ונלה אחת
 לקיון השתמשו גם לעיני מקרת שלא להציח הפקוקים שלמים
 לפי שהיה ידועים רק קלחם להזכיר על ידו כל הפקוק נדרים
 ל"ו וכן צונק' קופרים הלכה ח' יש אשר שם לפעמים רק מלה
 אחת הדרך פי' והיקון כמו שם הלכה ז' פי' עניא יניא וצגרעון
 חלישמוע השומע ש"ל כל אשר נלחתי אח"ז ג"כ צקפר היקר
 גמטעסקדיעקטליכצ פערעעגע ונראש חוקרי קדמוניות ונח"ו
 יו"ע לוכן דק ל"ה הערה ד' ש"ל רשעל וצגרעון חליפלט שמוע
 השומע פי' שונלח ינחל אשר נלחנו צח' מקומות צח"ך לריך
 להיזהר רעיהל ולקח מלת המוקדנות או המאחרת מהפקוק כמו
 שהוא שם צונק' קופרי' הלכה ו' וחלו הם של נציחים ושל כתוצי'
 תרצו חושי אמר לו וכו' אשר ג"כ לריך פי' מלת לו אשר לפי
 הנראה קוצצ על הפקוק ואמר לו כי אתה תתן שמואל ח' צ'
 י"ז ושם צהפוך לו בחיצ ולא הקרי וכן שם צקוף ודצרו אשר לא
 נלחתי מלת זאת ולדעת להגיה צמקום ודצרו ש"ל תראו או
 ותיראו וקוצצ על הפקוק צשו לא תראו חתה ותיראו חיצ
 ו' כ"א אשר הקרי לו ותגלון ונח"ל ווילנא כ' צק' שנות חליהו
 דק כ"ז וז"ל ל"ל דצרי ול"ג הלכה ז' עניאל ויניחל שני שמות של
 קופרים וצגרעין ל"ל צ' גרעין חלישמוע הקופר פ' חלישמוע
 הקופר וגרע שני דברים שלא חצצ צמקורת כמו עניאל ויניחל

ג' פרק נ"ג ור"ע אשר אמרו עליו מנחו' כ"ט שה' דורש על כל קץ וקץ תילין תילין של הלכות נראה כי הוא הראש צין החכמים אשר אחו והעמיד דרך החכמים הראשונים הנקראים בתחלה בשם קופרים לחפש ולמלא פזר ויחד על כל הנוקוצל והעמודש בתורה אשר טעם בחירת דרך זה לא לבד מהטעם ש' צד"מ למען לא תחרחקהו מהלכות ען המקרא ולא יכשלו הלומדים אשר לא צאו על כוונת הענין לאגור חין להלכה הזאת קשר וחצור על התורה ולהראו' להם כי כל דבר הנוקוצל ואשר תלמיד וותיק מחדש בתררי קדש יסודו, לו מנעם לעמוד ב"י נגד כת הגדוקים בופרי תורה שצפ"ס אשר פרו ורצו ולחת לכל אשר ידעו והרמיצו על אדמות הקדש יחד בתורה שצכת כי עיקר התכלית ה' צוהת להת עד"ו סימנים לכל יסכמו דברי

וְלֹא נָס לִימָה אֲלֵלָא לֹא נָס לִימָה עֲכָסִי כָל הַטּוֹעַ נִצָּר עַל מַעַל לֹא פִירְשָׁתָּ אֵילָךְ וְאֵילָךְ וְחַתָּה לֹא נִקְרָאת כְּלַמֵּד בְּהוֹל וְהִמִּיתָ בַּחֲסֵם וּבִצְדָק הַעוֹץ לְנִשְׁתִּיחָה עוֹלָם עֲדָק י' כ' מַסְכּוֹנָה אֵל חֲקָרִי לֹא הַעֲבִירָה כְּעוֹ לֹא אֲלֵלָא לֹא הָאָר ע"ו

כִּי תֹסֵף מַטְוֵנוֹת הַקֶּסֶדִי לְאֶמֶר יֵשֶׁת אִם גַּם לִיךְ כַּמַּטְוֵנוֹת בְּכַתֵּב רַק בַּחֲטֹט
הַקָּמָן וְהַמְּוֹלֵם אֶסֶר נִכְּ כֵּלָן שִׁיךְ אֶל תַּקְרָא מִמֶּנּוּ חֲלָל מִמֶּנּוּ אִם לִיךְ שִׁטְרִי
בְּכַתֵּב רַק בַּחֲטֹט פִּיִּים וְעֵינַי תַּסִּיקֶתָּ וְלֹא נָס עָלָא נִסְתַּבֵּחַ אֲדָמָה אֲנִי
מַדְמוֹת פֶּהִי מֵהָר פִּיִּים עֵדִין כֹּחִי הִי עֹמֵד וּמַשְׁתָּה פִּי אֶל סִי וְלִדְשָׁתִּי
עֲדֹ" כִּי מֵלֵךְ מִמֶּנּוּ מַדְנָה נַעֲדוּ רַבִּי וְנִסְתַּבֵּחַ יִסְיֵךְ רַק הַסִּטְוֵנוֹת בְּהִרְלָא נִסְתַּבֵּחַ
הַכֹּדֶשׁ הַנּוֹן בְּדָנָה לְחַסְלוֹם כִּתּוּ בְּכִינּוֹ הַמְּוֹעֵלִים יִשְׁמְרֵנוּ בְּדָנָה וְלִמְדָנָה נַעֲדוּ
הִיו רֹאשִׁי לְהִיזֵם הַטָּן רַבִּי וְלִפְנֵיהֶם לִידָה עֹמֵר נִמִּי בְּכִינּוֹ הַמְּוֹעֵלִי יִשְׁמְרֵנוּ עֵינַי

[illegible]

אסמכתא בעלמא הוא אל תקרא כך אלא כך והית' מותרת לתת
לזכרון עז ומשען ז"י קיימים בתורה עין וזורה כזוכים*) חלק

(*) דכל הדעות נלשון אל תקרא כן רק מלישם המיד למעות סימנים למען יהי
נמרים נכס הזכר ע"י כחני קדם שהסמיכו עליהם ועיין סל"ה ס"ג ד"ה אל תקרי
וקבלתי כ"ה שאלו ח"מ משום שיש ח"ה קושי' שלא לקר' כך וא"י חומר דלספמי'
חומר ח"מ ח"ה כשחן קושי' בקריאה רק למשום שחומר דבר בעלמו ה"י מקובל
ח"מ ע"י ח"ה כ"ה שלא יבכח מפיהם ולא ח"י זרעם שמו כמו סימן בפיכס
והנינו לזינים לדבר הדמות וסמכתא וסמך אל תקרא ועיין מטה בסמך
פ' כ"ה שהדעות כנאמרים נלשון ח"מ לא רק בסילוף לחיות בין סמאל
לימין או הנקודות והנחות כמו נדבות ו' אל תקרא שעות כ"ה שעות וכדומה
מפני שכתבי הקודש אין נקודות הנקל לקרות כמו שילוח נעניי הקורא
למעות סימנים אשר נטנו בעיניו, גם כה"ל וס"ה נדבות ל' אל תקרא נהדרת
אלא נסדרת עיין מ"ה לפי שיש סופרים שלא היו חולין א"ס דגל הה"א וה"ה
נדבה כמו ס"ה, או לפי שהם ממלאים אשר גם כשאלו לחיות קדושת ל' אל
תקרא וסמכתא חלל וסמכתא עיין ד"ה, ונדבות כ"ה אל תקרא נדבה כ"ה
סמכתא (וא"ל כעין כנס וכנס והניח כפל לפי שהוא דגם וגם
נ"ן ולמ"ד מחסלשין כדומה) והניס שם בדרך עיון דלפי הדמיון
דעיקר הדעות רק דרך אסמכתא לדבר הדומה ח"ס כן מה מקשה
הנ"ל נדבות ל' וה"ל נסדרת כח"י ד"ה י"ה אל תקרא לשלש חלל לשלש וה"י
לשלש כח"י ה"ל לפי הדמיון ח"ן כח"י דמשה נמורה ורק אסמכתא ומ"ה
חיתתה לן ח"י נאמר נהדרת או נאמר לשלש סוף סוף יכולין לסמוך דרך זה
לסימן בעלמא וכנס הארכתא נבחות לש"ס עכ"ל וא"י נמשכתי חלל הארכתא
כי נב"ה אשר לפירו נדבות רק ודלמא לפולם כי ה"ל דר"י ודר"ה וה"ל מנעי
ל' לנפ"י כיון לפי סל"ה ה"ל דבר מקובל ורק להניח לז"י אמרו אל תקרי
וכיון דלדך לכה דר"י דה"י מליץ נפשי לקרות נהדרת וכן נד"ה דנפ"י ל"ה
לנפ"י להיחל לשלש ח"י ח"ן זה סימן ואסמכתא כיון דל"ל משתמע תקרא
כמש"כ חוקי ד"ה י"ה כ"ה ד"ה חנא ונפרס לז"י הכלל ככ"ה שנאמר נש"ס חנא
לן או חנא ה"י מלי שר"ל להניח ח"ה מן הספק ח"ל מ"ה קרא לא ר"ה חלל
אסמכתא. עיין סל"ה ח"ה ע"ה ד"ה חנא לן ח"י קשה נדבות שהקשה חנא
ה"י מלי ונר"ס שהקשה חנא לן שח"ט להניח ח"ה מן הספק אל תקרי אשר
רק אסמכתא הוא ועיין נפ"י נדבות ע"ה חסלה דע"כ לא מייך נהדרת ממש
אלא ח"י ח"ן קורין נסדרת וכן נד"ה שח"כ דמשה נמורה ח"ה והארכתא
עד"ה ליטב מקורם הסופרים על סחירת הש"ס שהקשה לפעמים ל"ל קרא
ולפעמים שר"ל אסמכתא ואין להאריך ורק אסמכתא פה על דבר אחד נמשכתי
אשר חלל ח"ן בעיניו מלשון אל תקרא לפעמים על ח"ה חס"ה ח"ה ח"ה
הדלות אשר לנכון ח"ה דברי חוק' מירכין ח"ה אל תקרא ממנו חלל חמט
ח"י אל תקרא דמי חלל ממש דגם ואין כן מכל ממש נבחרת דגמין וכו' וכן
מליה בספרי ולא כח ליס"ה ח"ן כח"י כח"ן חלל ולא נ"ס ליס"ה אשר לר"ך ח"י
וה"ה בספרי מלפניו דמות וירמליה אשר ל' חלל ח"ן יעקב אל תקרא

העשר נקודות המיוחדים לעזרא אשר עליהם כ' תרומצ'ם צפ"א
מה' ק"ת ויזהר בזהותיות גדולות וקטנות והנקודות כמו שהפתיחו
הקופרים איש מפי איש כל הדברים האלו לא נאמרו אלא
למלכות מן המוצחם והחכמים בדורות אחריהם תרחיבו דרך זה
לקצוץ הלכה או דבר חכמה ומוסר על המקוים כמו שאמרו

הפטר נקוד' בספר תורה מיוחד (למזל) אשר לדרך להגיה בפסקי שם' מנחם
פ' כל הקדו' וכן הוא נבואות לש"ס צמח' אבות דר"ג סי' ל"ד והם משפרי
הגיה נבואות פדנר פסנת הנקוד וואל ישיב שלא פסק ונס' בן יסחי כ'
לישג סטיונה לפי מש"כ דפי' סאסדרין פ"ג על בן נקודות שנאמר דכל
נקודת בל למעט וכן נכ"ע אשר לואח טוט עזרא אשר אם יבא אליהו (ולדק
סגרה פנה) ויאמר למה נקד' פי' כל נקוד כמות פ"ו ישיב בלל לא
פסקתי מנוף הדבר פליה למעט דמחי נקוד זה שאלה פסוקים יסן הפסק
פוד דרסה שילמי נקוד שמעין ההיפך אשר בכל זה לדרך פירוש לדי סגרה
באבות דר"ג ואם יאמר למה' כמנח' לוחן אשר לו כנר נקדתי עליהן ואם
יאמר לו יפה כחנח לעמוד הנקודה מעליהן וכן הניח הפדוך ערך נקד
נשה הדגם מעלי נקד' אלא וואל נפ"ר פ' נפדנר נשטי קלח פדן מזה
נשטך אם יאמר לו פסקי מה כחנח יאמר כנר נקדתי כל זה איך פסדן
פעשה שלא כהונן וגם הפן האמר אם אשר יפה כחנח לעמוד נקדתי
למה ועל מה פלס יפה כחנ' מלדך להפדיר הנקודה. ולדחי לישג דברי
האבות דר"ג ויהיו לאמדים עם דבר חס' רק אם ניה נמקום יאמר לי יפה
נקדתי יאמר לא יפה נקדתי באלף כי נאחם לדרך פי' כל איך נדיח דמחי
לדגם דנר ופיין מנלה ג' מנלפך לופים אפרוס וכמו שלא היה ניד עזרא
לעשות פסוקים ופסקי מעשים נפטר תורה משום שלא היו נפטר שכתב משה
א"כ איך נאחם משה עזרא העשר נקודות רק לפי סגרה גם עזרא שלא העשר
נקודות נפסרי תורה אשר הי' לפדן פסיפרי קדמונים ואלה לפי סגרה
סין מן טרך גדול ולא היה די לו אם יכתב רק נפטר מיוחד או נשומעים
פנלגור ועל כל פנים איך תועלת המטיקה היה ניה לו נגזק העניע פי"כ
ולכן לא שנה מספרים הקדמונים ונחטו אלה גם נס"ח סלו וגם חקן נכל
ספרי תורה שמספר אלה ועשה זאת לסק נישאלל פנכנח הפטר נקודות אשר
לואח כוחה פסקי חוס' אם יאמר למה' כחנח פי' כל איך לך למה דבר
פ"ו יאמר לא מסקמי פי' שכן היו מנוקדים כנר ואלי רק לא מסקמי לוחן
אשר זאת הם גם דברי אבות דר"ג רק באריתו קלח דרך משה נשטך אם יאמר
לי למה כחנחי לואר כנר נקדתי עליהן פי' מהיה מנוקדים כנר ואם יאמר
לא יפה כחנח פי' בכל זאת לא סוד פעיית סלא ס"ח מן משה רבנו לא הי' בן
ואם חקנת כל הסעיות למה לא הלכת גם נפדן אשר נקודות נפסקות של
משה רבנו ולסלק לוחן נהפזרים פ"ו אשר יאמר לו לא יפה יכו' או לעמוד
הנקודות נאחם חף לני אלהין סרק למטה מן המוצחם זאת כמ"ם סגרה
ויסכים גם משה פתי :

אהו"י אשר הן נח נקחר ונקל מ"ז מאלו הצעות גם צבת
 אלל אלהות אלו צפרט החילוף בין יוד לוי אשר קו שלו רק
 צרוך יותר אשר נטעם זה הזחרו לבחצ קפרים צע"פ כ"א ונחך
 הקפר ונגלה י"ד ורק פי"ז מקור כל החילוקים בין צעלי ונקורה
 וגמר' וגם בין צעלי ונקורה יחד ד"נו פ' שמות פ' י"ג אשר תחת
 כי יצאך ציור צוקלת קפרים כמו צוקראות גדולות דפוס
 וויכיליח ובאך צוי שוואית אס גם השכל יכחיש שהקצ"ה לוח
 למשה וצאך צוי אשר לא לצד הוא נגד חק הלשון גם יס להכריע
 מנולת יצאך אשר עוד פפס אחת צפרשה זאת שהקו וון היוד
 נכתב צרוך צעפות לוי ויס לוור שנתהות הצפות לפי שהיו
 שוואית דונה צקריאה לצית הקמוך צלי דגש מנולת יצאך והיוד
 ון יצאך נדחק צקריאה ע"י היוד שלפניו מנולת כי צכל זאת
 צוקלת קפרים וצאך צוי ודעתם צל"ס אס גם נעלמות מונע
 הכוחה הלא זאת צכונה קרין ובתיצן חקרות ויתרות והנקתרות
 לד' אלהינו ולנו רק לשונור ולעשות ככל הכחוצ צתורה ולפי
 שהיה לפניהם כך צקפרי' שלהם אס גם צהקריאה לא היה להם
 קפק שררץ לקרות יצאך צכ"ז צהכתב לא שלחו את ידס להגיה
 ופיין אורי אור קוף קפר צבי יונה שכ' וז"ל ונקלת קפרים וצאך
 צוי הוא טעות ופיין צתשו' כ"י לצית לוי קי' ל"ז אפשר לעשות
 צשזיל זה חפי' תפילין' אחרים חין לרץ עכ"ל אשר מנולת זאת
 טכל לדין גם על שאר חילוקי דעות צהנקורה ועי"ז גם הצעות
 צקפרים לפי שלא מולא צתורה כמו שחמרטו רק צאותיות אהו"י
 וכבר תאריכו צקפרים ח' וצחזה ונקוס לצעות הדין כונהקורה
 ח' כצעלי הש"ס ואין להאריך וצחזור אל הדבר שחמרטו כי הקרין
 והכחיצן נתנו לנו מפי ח' לקיומים והן הלצ"מ ולא כדעת מוכ"ה
 שששו אלו הקופרים והשחמשו צקיומים אלו ללמד את העם
 ציחורים ופירוש' צתורה חכן צכל זאת לא נכחיש שגס הקופרים
 ששו קיומים ודעתם כמו האלהות גדולות וקטנות ו רצתי
 מנולת גחון חיו דהתגלה הדלית מנולת אחד וחרש צלא
 תשהותה לאל אחר י' זצירה ויקרא וכל האחרים צק"ת וגס*)

*) פיין פוזי י"ד סי' דער טעפר הנקודות היו מחקת עזאל כעצ"כ חוס' מונמים
 ע' ר' ישעאל כסכת עזאל המורה עשה עשר נקודות ואמר אס יאמר מנס
 לא נקדמי יאמר בלא לא מחקתי (באלון פהרץ סיות ז"ל נספרו מנול
 התלמוד נמקום מאסף כל חקטת עזאל סי' להפיר גם על דברי חוס' אלו

מפורש שהיו חילוקי דעות בהקריאת נוסחה ע"ז כ"ז ח"ך אהה
 קורא כי עוזים דודיך ח"ל אין הדבר כן אשר מפורש לו לפי שלא
 היו מנוקדים ולא שהיו ע"ז נוסחא' שונות במקרים שלהם אשר
 יס' להבין זאת ג"כ מה שאמרו בחובות ה' ידו כתיב ולשנינו בכל
 קפרי תחלים ידיו ע"י ומתק"א ח"א רק כיון דלא היו מנוקדי'
 ידו צויו שוואית וידיו ציוד ויו אחת צקריאה וסגולון מרי"פ ז"ל
 העיר בהגהות לש"ס על מה שאמרו צרכות נ"ז אל הקרי גויס
 אלא גי"ס צ"ב ה' פרוש לרעצ לחמד כתיב צשן ועיין יומא ז"ז כתיב
 ישמח וקריין ישמח צשן יענית וכן צמקומות אחרים צש"ס
 ומדרשים קפרי ומכילתא אשר הציא לפעמים הפקוק ודרשו
 עליהם אשר לפנינו אין כן בהכחוצי' ועיין סנהדרין ק"א ויעתר לו
 ונצני לי אמר ר' שמעון בן יוחאי מלמד שפשה לו הקצ"ה אשר
 צמקרא שלפנינו כתיב ויעתר ועיין תוס' עירובין ק"ה ד"ה צלר מגל'
 ג' ד"ה וילן שרגיל הש"ס לקרר העקרא ולכתוב הכוונה ותוס' צ"ב
 קי"ג כ' שלא היו צקיאין לפעמי' צפקוקי' וצמ"א הערה' שולאו
 צקפרי קפרא ומכילתא להוציא דיני' והלכות מן מלות הפקוקים
 אשר אין לפנינו כן ולא מלאתי עד"ז צש"ס צבלי וירושלמי אשר
 אין לומו שואו רק אקומכתא ותוס' יצומת ע"ז דר' צקינא לא
 אסיק אדעתה הפקוק ציחוקאל ומש"כ ע"ז צטב"י נוח"ת אה"ע נ"א
 על כל פנים נבין ע"ז שאמר איסי בן יהודה יומא ז"ז חמשה
 פסוקים אין לו הכרע הא אמרינן שום שכל אלו הפסוקים ופסקי'
 פעמים ואמאי לא הכריע ע"י פסוק פעמים ועיין תוס' שם שהי'
 כתיב צאקומכתא וצפרט הפסוק ארור שהוא פסוק חדש ולפי
 הירושלמי נגלה י"א אלו הכרעות תחזק עוד הקוש' אשר לשי'
 שאמרתי נכון כי אם גם עזרא וסיעתו תקנו כל אלא צב"ז
 אחרים נולדו קפיקות ודעות שונות וצאנא כצר כ' תוס' נדה
 דף ל"ג ד"ה והנשא שהמקורה חולק על הש"ס עיין שם בהגהות
 ותוס' ערכין ל"ב דברי הומתחיל אשר שאין כן צחומש המדויק
 וקומע ל"א ולחזי האי לא אי צלמ"ד אל"ף אי צלמ"ד וי"ו
 וכן בהגהות הגאון רע"א ז"ל למס' פסחים שהציא מקומו' רבות
 צש"ס ומדרשים וגם צין צעלי המוקרה צעלמס כידוע הן חילוקי
 דעות אשר העפס בי אם גם אין להכחיש מה שאמרנו שלכוונה
 מיוחדת הי' נהקצ"ה הקריין וכתיבין מלואות חקרות ויתרות להי'
 קימנים צב"ז לפי שלפנינו בתורה הקריין וכתיבין רק צאותיות

הזכר בשם חכם אחד אשר הוא הגאון נחרי"ץ חיר"ח זל"ל בנו"ש
 נחרי"ץ בקפדו ח"כ מלאך ל"ת דף ק"ג בהערה מה שהזכיר ר'
 יעקבאל את ר"מ פרדס י"ג בני הזמר במלכתך מלכת שנים
 שאל אחת נחקר לו ויחר לו את אחת נמלא אחת נחרי"ץ את כל
 העולם לפי שר"מ כתב בחומשים שלו מלה אחת לקיון שיזכיר
 לה הדרשות שהיו לו כאשר בקפדו דר"מ כתוב והנה עוב נאור
 מות ובחנות עור לור וצירושלמי תפנית נשא דומה רומי ולכן
 הזכיר לו שלא ירגיל לעשות בן שמואל יעשה ויכתב בן בגוף הקפר
 (אם גם הזכר הנאמר בפסוקו לפי שר"מ היה קופר גיטין כ"ז
 הזכיר לו שלא יקמוץ על גדולתו ויכתוב רק מתוך הקפר לפי
 שכתב כפי מה שנמלאו במגלה ועיין ירושלמי שם פ"ד וגלה
 בלא קפר ואם שם הי' בשעת ח"חק לו לפי ח"א שהם כתב
 בב"א לא יקמוץ עד"ז היכי דלפטר) על כל פנים בל"ק שמזרח
 וקיעתו דאגו נאור על הימים הצאים והתאמלו בכל עמ לעשות
 פעולות למען יעמדו כל התיקונים שעשו בענין כתיבת וקריאת
 התורה לדור אחרון ולא יחזרו כעקדם הספקות ודעות שונות
 ושם קופר המוכח לעצמו ע"פ הפקוק עצמו ז' עזרא כתב
 קפר דתא יאות לו לפי כל הארצות המונחות בשם נשות
 קופר לכותב ק"ת ללמוד תורה ולקופר ומשכ נוכח אותיות כי
 הוא חקן והגיה קפר תולת, הוא למד את העם התורה שכתב
 עם התורה שבע"פ אשר לזאת כוונתו בנדרים ל"ו ויקרא זה תרגום
 פי' כוונת החור' שכתב ע"פ החור' שבע"פ וגם הוא הי' הראשון
 ונצלי הנקורה שנקראו בשם קופרים לפי מה שאמרו קידושין
 ל' מפני שהיו קופרים ומוזים כל אותיות שבתורה לשם עי"ז
 גדר וקיג שלא יבואו זרים ונצלי דעות הנפקדות לשנות את
 התורה וגם לא יבטלו הכותבים ומעתיקים את התורה ברבות
 הימים לשנות דבר בשגגה וצלי דעת אשר לזאת כוון ר"ע שאמר
 לזאת ע"ג נ"ג נקורת סג לתורה, ודברי ר"י בנדרים ל"ו ונקרא
 קופרים הלכה לנו"מ רומזים ע"ז צאופן קריאת המלות אשר
 יורטו הקופרים והתכונים שחם כבר נזכר לנשה נקרי והם
 יודעים אותה רק ע"פ הקבלה איש ופי' איש:

אולם בב"א לא נתקיים דעתם והתעוררו קפיקות וחילוקי דעות
 אשר לזאת אמרו קדושין ל' חקן לא בקיחין בחסרות
 ויתרו' נפקוקי לא בקיחין אשר כל המאמר שם לרד"ק פי' ומלאנו

כמו הצמות לא קרו שחרגוס לא עמרו וכן הוא צרף נדרים ל"ו
 כי ותחלה אפי' כפרים וכו' אשר לזאת אמר שהן הלצות כי
 דורות קדומים היו נשתבשי ב"ש אשר יש לפרש ג"כ בוונת
 חיקון קופרים עד"ז שהקופרים תקנו מה שהשתבשו וקראו וד'
 עודנו עומד לפני אברהם של"ז כמו שהוא לפנינו ואברהם עודנו
 עומד וכן צבולן הנקראו ת"ק*) אשר אפשר מתוך הקריאה
 השתבשו גם בכחצה וטעו, והקנו הקופרים פי' צורא והחכמים
 צמו ואחריו שפסקו צמלכה הקדש לתקן קריאה וכה"צ' תחור'
 צכל ענינים מכל המעצות ושגילות שנפלו צשגגת הקופרים
 שלא שמשו כל לרבן ע"פ הקבלה האמיתית; אכן צכל זאת אם
 גם הם תחזירו תחורה ליושנה לתקן כל עניני כחיצה וקריאה
 תחורה ולפי הנראה נחיראה שצדורות אחריהם ילוצו השיצושים
 כעוקדם כחצו גם דצרים אלו המוגעים לענין מוקרא פקוקים
 פסקי טעמים ותברעות ונגינות אשר לא נחנו לבחצ צק"ת או
 צספר ניוחד וצפרע צחומשים אשר כחצו ליחידים ואם גם
 מועסם שחמרו דלא היו כוהצין צק"ת דהוי בעין תורה שצצ"פ
 יהיה חקור לבחצ ענינים אלה צחומשים או צספר ניוחד צכ"ז
 היתה זאת להם להחיר נקום דהוי כלל אפשר או שכהצו זאת
 ע"ד קיומים כמו שחמרו געין ב' קרוגים שא"י פי' ראשי חיצות
 אשר צל"ס השחממו צלופן זה גם חכמים אחריהם צכל עניני
 תורה שצצ"פ צושך חזמן שהיה חקור לבחצ תורה שצצ"פ
 דלולי זאת אם גם ה' להם נגלת קמרים צכ"ז ותחגד לתשכל
 שלא ישחכח אשר היה להם צקבלה ומה שחדשו צכל דר
 ןוהרתצ"ס להקדמות ר"ה ב' דראצ"ד ה' כוחצ לעלמו אשר
 צארתי צמ"א ונכון צעיני וזה שב' רכ"ק צכ' מזה"ז צוחמור

(*) במקראות גדולות דפוס וויניציה ריש פ' צמדנר יש חיקון קופרים אשר
 לא ידעתי לפרש כי מלבד שלא הוצאו לפי הסדר גם לפי חמנין הם רק ט"ו
 ונפרס פנין חיקון קופרים אשר לא מלאחי צצ"ס כ"א צצ"ר על הפסוק
 ואברהם עודנו נמלא צספרי פ' צהעלתך ו"ם ויהי אשר מוצאים פס רק ו'
 ח"ס ובמכילתא פ' צשלח ד"ה צרוצ גלונך וכן צלנות דר"ג מוצאו ז' וטספי
 עוד ד' אשר צכ"ז הם רק י"א וצילקוס ד"ה צרוצ גלונך מהם דברי המכילתא
 ומדרש תנחומא אשר שהניא כנראה מראש דנריו לשון ממכילתא הניא עוד
 פסם פקוקים ועיין מתנות כהונה פ' וירא אם גם אין פסק אללי מש"כ
 צחמומא צסוף אלא שבו ספקוקים אלו אפי' כנצ"צ ולכך נקראו קופרים
 הוא רק האספת טחצ ומסרת מאומר ואחרכתי צצ"א ועיין מ"א פ"ה :

לשבח או על המלות נערה לנערה הכתובים נחקרון ה' ועל
 מלות הוא בהנחיותיו שהקריאה היא צו"ד ונש"ה הביא רק
 מנצחיים וכתובים ולא נחמקוקי' בתורה שהם נודעים לכל אחד
 אבל דברי נצחיים וכתובים לא היו שגורים צפי של חכמים עיין
 ע"ז ד'. ונמסר זה שאמרו צמס חז"ל דקריין ולא כהיבן הלומ"ו
 ערך גם צעל נחצר הקדמה למוקראות גדולות דפוס ווינצ'ליא
 מלחמה בגד האשודי קמחי ואברבנאל' אשר אמרו כל אחד
 בחופן אחד שהקריין ובתיבין היו רק ספקות אשר נכתבין חכמי
 בנה"ג ע"י"ס באריות וצעל עיקרים נחמור ג' ע"ב ה' וכן
 במאור שינים ולדעהי גם דברי ה"א נכדדים ל"ו ויצינו במוקרא
 חלו הנסורות נכונים ע"י"ס כי לא רק בקריאת המלות ופקקי
 נענוים הכרעות והנחיות כמו שהאריכו המדקדקים בראיותיהם
 שאם גם לא קימוי הנחיות צכ"ז מעמי הנחיות מקיני נחמור
 למשה נ"י נחמלות עולה יורד נונח זקק ובדומה לפי שלא נתנו
 לכתוב צכ"ה היו פסקות ודעות שונות וע"י"ס גם השינויים
 והטעיות גם צכתיבה התורה היו שנונים צפרט צעריני
 הנסורות חקרו' נחמור' ונחמור' ומה שאמרו צונק' קופרי' פ"ו ה"ד ג'
 קפרי' נחמור' צעורה קפר מעונה זאמורי וצטלו האחה עיין נחמור
 עינים לדעתי ננעשה זה ה' קודם לו ציני צורא (ואפשר שהחח
 צורה ל"ל צורא) כי נמיני צורא ואילך אשר שם ננערהו לא רק
 לבחינת קפר חורה כ"א גם צחונשים ליחידים ותקן להוסיף
 ק"ה ציד קופר ולקרו' צצו"ה ועיין רמב"ם פ"ז מה' צרכות
 שנינוי נהגו להעמיד מחורגון לא יהיה כזאת שאם צקפר אחד
 יהי' זאמורי וצצ' ספרים נערי שהי' לרץ לצטל נוסח זאמורי ננעס
 זה כי היו ספרים רבים צונק הזה נונגים וגם חונשים צלצור
 ותך זאמורי צונקוס נערי ה' נחמור צונק העתקה ע"צ זקבים
 נוגלה י"א וצונק' קופרים אשר אפשר ננעס זה שהיה ידוע להם
 נחמה ספרים קדומים שהיה בתו צהם זאמורי גם הזקבים
 הבתיקו זאמורי עיין חוס' נגלה (צירושלני נגלה דף ז' חקר
 חך זאמורי צונקוס נערי אשר לרץ להגיה ולהוסיף נחמור זה
 דחל"כ לא יהי' המשנן שם נכון שאמר י"ג והנחמור שם רק
 י"ג), ולדעתי הנוכח נח שאמרו על קלח חיות בתורה שהם
 חיקון קופרים לא כמ"ס העיקרים נ"ג פכ"א כ"א כמו שאמרו וגם
 הערוך ערך עטר פ"י עד"ז נח שאמרו עיטור קופרים פ"י הקרה

עם אס הוא הלכה לנשה ונקי רב לפי שאמר על יסגלה
 עפול' שרריך לקרות יסכנה עתרים עם לפי שכתובין לגנאי
 קורין אותו לשנה ע"ז קאמר צחילו לא חתפרש עם ונלחתי
 בעת צס"ות רדצ"ז ח"ג השו' חקל"ד שהעיר צענינים חלו עיי"ש
 וב' שהכוונה דכולם הלנו"ו ולא שהקופרים דקדקו דרורים
 לקרות בן או לתקן חפ' שלא היה הלנו"ו אשר לזאת כתב רש"י
 ופעמייהו לא חתפרש לי פי' לא חתפרש ונלחתי עם דקדקו
 הקופרים שכך היה ראוי להיות אשר אין נכון צעני כי
 כל עין רוחה יראה וישפט שמלות חלה כתיבן ולא קריין
 גם צלי הלנו"ו במוצן.* רק צאמת אס גם לא נולא
 קרין ולא כתיבן וכתיבן ולא קרין צמלות שלימות צתורה
 צכ"ז נראה ונגלה לפנינו בן צלותיות וידוע הפלוגתא אי יס
 אס לוקרא ולמקורת וליכא ספק שלנשה כותב צתורה כמו
 שנאמר לו ופי' ד' שלכוונה מיוחדת יכתב המלה בן גם נאמר
 לו שיקרא המלה לא בהכתיב וכלל זה הנאמר לנשה ופי'
 ד' לענין חלותיות היה גם לשאר שפרי קדש לענין מלות שלימות
 ולולא זאת לא היה הקרי והכתיב צשאר ספרי קדש צמלות
 שלימות אשר לזאת חמר הלנו"ק ועיין בהקדמות אור לנתיבת
 על צתורה והגאון מה"ו חיים פאללאק כ"י השיב לי צמכתו
 כי כונת הגמ' צכ"ז בננו שאמרתי על אותן הפסוקים שקורין

*) ולולא יראתי הייתי אומר שדברי רש"י ופעמייהו לא חתפרש מוסב על הך
 דנאמר נסמך שם צמכתו פסקו להדין פסוקא לחלחא פסוקין ויאמר ד'
 אל משה הנה אנכי צא אלך צעב העני אשר צאמת לרין עם לא אשר
 לזאת כון רש"י ופעמייהו לא חתפרש ועיין מה"א ס' רפ"ז אשר צאמת לרין
 פי' האין פסקו צמכתו הא כל פסיקי דלא פסקו ומס ליס פסוקין ונפרס
 עם דאמרו צקידושין ל' צסוקי לא צקידושין מתנגד למס שאמרו צמלה כ"ז
 כל פסקי דנא פסקי משה ליס פסיקי דמשמע דאין צקידושין ואפשר לפי שאמרו
 צמלה כ"ז כיכי דלא אפשר שאני וצמכתו דפסקו צתורה לחלחא ענין אשר
 לפ"ז יהיה פ' יתרו לג' צמות כמו שכתבו המפרשים דחלקו כל סדרה לג'
 שנופות אס גם שיש חולקים צזה כידוע א"כ לפ"ז איך פ' יתרו יהי לג'
 צמות כיון דעשרה הדורות לרין לחיות צדור אחד ומעם זה גם לגרס
 אחד ולא יתארו שוב כ"כ פסוקים לסלק לכל שנה ושנה צעד ס' גברי אס לא
 יסלק הפסוק לזס לג' פסוקים ושמחתי כי מלחתי נס' סמקנא נמס' קידושין
 שהעיר צדור זה וכיון דלא אפשר אפעם זה היו פסוקים הפסוק זה לג'
 פסוקים והגאון מסרן חיות ז"ל העמיק סריח צמכתו אלי צענין אז
 אשר יס להאריך ואכ"ע ורב על דברי רש"י צאמתי:

כמו שאמרנו כי מפי ד' נבונות מיוחדת הקריין והבחיצין
 מלאות חסרות ויתרות לנו לקיומים נתנו לעורר השכל ולחזק
 הזכרון על דבר מיוחד ולא לצד קריאת המלות גם הפקוקים
 ופקקי פעמים לא רק המאורות הגדולים הם להצין ולהשכיל
 על ידם דברי התורה שצבה כ"א גם היתדות אשר נהקצו
 עליהם דברי התורה שצע"פ ונעצם זה בשכתב ונשה התורה
 אם גם באמרו לו מפי ד' שלש אלה בכל זה לא נתן לו
 הרשות לכתוב אותן בספר תורה ורק נמסרו לו כשאר תורה
 שצע"פ אשר לא נתן לכתוב עיין תשובת הרדב"ז ח"ג תרנ"ג
 למה אין כותבין הנקודה בס"ת וגם המענוים שהרי גם הם
 מנצחים מעם הכתובים אשר לזאת אמרו נדרים ל"ו ויקרא זה
 מקרא וכו' וצירושלוי מגלה הוסיף וי"א אלו הסכרעות כי כלם
 באמרו לנשה וקייני צע"פ בשכתב התורה ונמסר מדור לדור
 רק צרכות והשתנות העתים עלו קמסונים על אדנות הקדש
 פרו ורצו הספיקות ודעות שונות ועי"ז גם העציות כיון שלא
 נכתבו בס"ת נעצם שאמרנו ועזרל החזיר התורה ליטנה לא
 חדש וגם לא היה לו רשות לחדש בנוו שאמרנו נוגלה ג'
 חלה המט' שאין הנצי"א רשאי לחדש דבר ורק צנה ונה שנהרס והחזיר
 מה שנאבד כי בן הי' נמסר לנשה צע"פ אשר יש לפרש עד"ז
 מה שאמרנו נדרים דף ל"ו צמס ר"י נמסר כתובין קריין ולא
 בחיבין וכתובין ולא קריין חלל"נו אשר לריך ציחור הא כל
 הפקוקים שהצי"א שם על הד קריין לא נמלאו בתורה ורק בשאר
 כשרי קדש ואין שייך שנאמר לנשה וקייני אשר דוחק ליטנ
 ע"פ שאמרנו חפ"י ונה שחלונד וותיק עתיד לחדש באמרו לנשה
 וקייני ואם גם ין לומר לפי שהתיצות ישגלנה עפולים לריכות
 לקרות ישכנה עמורים ונגלה כ"ה א"כ גם בתורה פקוקין
 חלו קריין ולא בחיבין וכתובין ולא קריין עיין רמב"ם צפ"א
 מהל' ק"ה צב"ז לפי שלא הוצאו אלו צבדדים ונשמע כי אלו
 תיבות לפי שכתובין לגנאי קורין אותן לשבח נקראו ולא הן
 בכלל קרין ולא בחיבין וכן צנוס' קופרים הוצא ל"צ הלכות
 אם גם שהקצרה הזאת לפי שהוא לגנאי קורין אותן לשבח
 חפזית מאוד ונותנת מכסול לקרות לפ"ז כונה ענינים צחורה
 לא כמו שהן כתובין כנוצן. ואפשר שזה כוונת רש"י צבדדים
 ל"ה ע"א שכ' ועניניה לא נפרס לי אשר לריך פי' ואי לתת

המקור לא נמלא וכלת קיוון. והנה שינוש הקיוונים עד"ז לעזר
הזכרון פרך ותועלת גדול ללימוד התור' שנה ק"ד עשה קיווני'
לתורה פירושין כ"ד חן התורה נזכרת חלל בקיוונים מהפאוקים
קיוון צפיהם הליצו לך ליונים מודע לצינה חקרא קס כ"א ויזחר
שהי' קהלת חכס עוד למד דעת את העס דאגמרי' בקיווני עעמי'
ופי' רש"י קצע לה ונקורות וקיוונים צין צתיצות הנקרא וצין
צגרק' של ונשנה כי צומן שהחור' שצצל פה הית' חקורה לכחוצ
רק נתינת הקיווני' היתה על אופניה שונים הדרך מיוחד ומקוגל
לחגן התורה נגד הטעות והטכחת, וכמו שאמרו שנה קי"ז ויהי
צבוקע הארון פרשה זו עשה לה הקצ"ה קיווניות ונלמעה למטה
פיין צק' צני יונה דף מ"ח מש"כ ע"ז לדינא כל הקריין ובתיצין
מללות חקרות ויתרוה צאפר תורה היו צכונה וניחודת וק
הקצ"ה לקיוונים על פירוש והגצלת הדן או לפירוש מיוחד אשר
לפעמים נאצדה ונעלמה מומט היום הכונה האונייתית, ודרך
לימוד חכמים הראשונים הנקראו קופרים אשר צראשם ה' עזרא
ללמוד את העס תורה שצכתצ עם התורה שצע"פ כמש"כ רש"י
צעירוצין של קהלת ע"פ ונקורות וקיוונים להקוע צלצס עד"ז
חחור' שצע"פ עם החור' שצכתצ ונללתי צק' מורה נבוכי הזמן
קס"ט שהביר עד"ז וז"ל הקופרי' חתרו וחסכילו להתמוד צלונה
את הפירושים והגצלה הנקוצלים להם צמלות לא לצד צלמוד
ושגון צשבת הקריאה כ"א גם צכתיצתם התורה כפי ונשורה
עצודתם וזה ע"י קיוונים צדרכים שונים ונרומים ונורים על
הדצר דוגנול לקיווני הקופרי' שהונחו צלל קפק על פי שהגצלה
הדן כתצ צתורה אשר לא יעדה ולו לקראות לו צויו וקמכו על
הכתוצ ונלות יעוד חמה הצצריה וכן יקדו על הכתוצ אשר לא
ברצי' אע"פ שאין לו עכשיו אשר מנולר נגלה שהנכון הוא צו"ו ועל
כן קמכו על הקורא הנצון וכתצו ונפנים האלף לסודו' גם דינים
הנזכרים פיין קס צאריכות ולי יקרו רק דעת חכמינו ז"ל
נדרים ל"ו שהקריין והכתיצין הלכה לומשה וקסיני פיין חות
יחיר תסוצה קל"צ ולא שהקופרים חדשו חלה ונדעתם כמו
שאמר, ולו לקרות לו צויו וכתצו צפנים האלף כ"א הקצ"ה
חמר לומשה סיכתוצ לא צאלף ויקרא לו צויו ולומשה כותצ החור'
כמו שנאמר לו ופי' ד' שישנה כאן המלה כאשר ראויה
לתיצת כן נאמר לו שיקרא המלה לא כאשר כתוצ ורק

הקדמונים שמונו הכסף לערך המהנה כמו הרומיים שחללם נקרא
הכסף ומעם זה צא pecunia נגזר ממלת pecus דהיינו צהמה
אשר אפשר לפרש מה שאמר ר"ע בשלכתי לברכי הים היו קורין
למנה קשיטה כי המנה שם קשיטה הייתה על כצב ולא"כ הושאל
על מנה והאריך במנהגו (אלי) ולדעתי לפי שיש מקום לשאול
איזה יחס והלטרפות וכן ז' כצמות אשר הציב לצדהן להפירת
הצאר ומה זאת לקיומן ולעדה כי הוא חפר ועבדי אציוולך גזלו
מומו, והנה י"ל הגאון מה"ו חיים פאללאק אב"ד ק"ק טרעביטש
ב' לי כי צמצער לשנת תרכ"ג תוצא צאס חכס אחד שומעם זה
שכל אונקלוס לתרגם כאן כצנת חורפן להזכיר כי הוא חפר
לפי שפרש חפר גם צמלת חורפן רק בהשתטות מלצ האוהיות
כמו כצב כצב ולי נראה לפי שלא מלאנו צתנ"ך ונלה כצב
צמריכות ללחן רק פה דעת אונקלוס שכצנת הלחן הכונה על
הלעירים והקטנים שצלחן ומלת חורפן פה וכן צימי חורפי חיוצ
כ"ס אשר היא ארומית חורפי ואפרי ע"ז ע"ה עיין ערוך, ויש
להרחיב הדבר מלת לחן כוללת בשנים וצוים עיין ציחור פרשת
ויקרא ג' אשר יס לומר מה שאמר הכתוב ויקח אברהם לחן וצקר
פי' שנתן לו כל הנכלל צמלת זאת עזים וכצשים עם כל נריים
שלהם רק הכצמות בהן שצב צומפר הקדש וגם הציב אותן
לצדהן צבונה מיוחדת לאמה ולקיים דצרו כי הוא נקי ולדיק וכל
לא דצר גזלו עבדי המלך ומומו את הצאר וכידוע שומלת כצב
תואר לנקי כפיס וחקר כח ונצלי יכולת לעמוד נגד הרשע אשר
לזאת אומר וילצ אברהם את שצב כצנת הלחן פי' את שצב
כצנת אשר היו גם תחת הלחן ולפי מה שאמרתי הלעירים
והקטנים לצדהן ובאשר אומר אציוולך מה הנה השיצו צצצור
תהיה לי לעדה כי חשתי את הצאר פי' שתאמין לי כי אני נקי
נגד דצרי צצדך אשר צל"ס נאמנים צעינד וכי אני חפרתי ונוגתה
אין לאחר זכות ורשות צו ומתרגם אשכנזי הולך צצקצי הה"א
יצבען יגב סחפ וציין אוח"ת על מלת כצב עד צן סנה וצונק'
פרה פ"א י"ג וצצ"ק ק"ה צן יונא קרוי חיל וצהוק' שם דלביין
חיל צן צ' שנים ואין להאריך. נחזור לדצרינו כי שימוש תקיונים
לעדות ולזכרון אשר עד"ז להיות עזר כנגד השכחה צרבות ל"אחצא
שחיל אומר קיומן לדצר תבין לצס הקציצ אונק דצריס ונ' אומר רצצ"ג
אס יאמר לך וקיומן לדצר רחצעם צן שלנות אשר צחוספהא שסם

פורענות של חרצ דער רעז גם השתמשו ע"ד החלים צין יאונתן
 לדוד לגלות קוד איש לרעהו ע"ז י' שלח לי גיורא ר"ה כ"ה שלח
 לי קימנא דוד מלך ישראל חי וקים אשר יש לוור לפי רס"י
 שם סגורו שגד צוקומו שלח יקדשו את החדש וע"כ תולרבו
 לעשו זאת בקהר ולחודיע רק ע"י הקימון שהקבימו עליו בתחלה
 ובחרו מאמר זה לפי שהישראל כדעה ללצנה ונבכסא דוד נאמר
 תהלי' פ"ט כירח יכון לעולם וכן הוא צירושלמי דר"ה פ"ג סוף הלכה
 ח' שבימי דר' אבותו כתבו לקימון על קידוש החדש מלת גואלנו
 אשר כל"ס ה' ג"כ צשעת השגור שלא יכלו להודיע זאת צפרקום
 ובחרו צקימון זה לרמו שצכל זאת צטמו צד' לקדש החדש ולא
 פחדו מאימות השגור ולאות וקימון להתחדשות הלצנה, וא ג"כ
 איך נכון לפי שרבי קאי מוצע דוד ולמען לא ירנו עליו צני פירו
 כנוס"כ רס"י שם צפי' תראשון שרבי חיה דואג על זה לכן צחרו
 קימון זה לוור שרבי מוצע דוד חי וקים פי' גדולתו ודעתו ועין
 רמ"א ח"ח קימון תנ"ו וצמ"א אמרתי מה שאמר צ"צ ט' כלילא הוי
 להו חילנא הוי הוי להו לא כרס"י ע"ד ביסוף כ"א ע"ד מוקרי'
 לקימון מצעי' חוץ מאופנים הנאמרים ונלחנו שימוש הקימנים
 לעדות ולזכרון תוכו רלוף תמיד תוכן הענין ואם לפעמים ע"ד
 סתום וחתום המשכיל ימלא קשר ופטר תבונה וכבר הערו ע"ז
 ונפרשי תורה צבאוריהם על המלות שנאמרו לצביה כמו תפלן
 ולי"ת, וכן על זה שאמר ד' לאצרתם קחת לי עגלה וכו' שהיה
 רטון ד' לתת לו ולזרעו אחריו קימנים לעדות ולזכרון על הצרית
 אשר ברת עמו וכי כל אחד מהפרטים לכונה מיוחדת ע"ז, וכולם
 באחד נושאי ומזכירי צרית ד' באשר האריכו הוודרשים, אשר
 עד"ז יש לבאר השעם שאינקלוס תרגם תמיד מלת כצש אימורא
 רק צפ' וירא כ"א פסוק כ"ח שנה את עעמו לתרגם שצע כצשה
 חלאן לצדהן שצע חורפן (ובני מנ"ו נחום כ"י תראה לי כי גם
 על הפסוק צמאה קשיטה ושלח ל"ג פסוק י"ט תרגם אינקלוס
 צמאה חורפן ואם גם לד"ק הבונה מוצים חרישים צכ"מ עובר
 לקומר מנחור צוודרש ילקוט צמאה טלחים צמאה סלעים וכן
 הוא צת"י על מאה קשיטה יהושע כ"ד קשיטה אחת חיוצ מ"צ
 טלה וגם צהצתקת ע' זקנים והצתקת חומית, וצוקקדמורק
 צקאנקארדאנן סלו הצ"א דעות שניהם אשר הערת צעל צולר
 עוללות נבונה לפי שהבסך מוקומן צקימון כצש כי כן עשו

הסימן אות ונייחד להצדיל צין הדומים בקיוני בהנה חיה
ועוף, דגים וחגבים, ציצי עוף קרצי וציצי דגים חולין כ"ע
עד ס"ז להביר טהור וטהור, קיוני גדול וגדולה קריק ואילונית
כזה נו"ו ע"ח ובשאר ונקונות צש"ק, ורבים גם שונים הם
הקיוני' בפעולתיהם ודרכיהם וכפי הכוונת השתמשו בני אדם
בהם לדעת ולהודיע דבר כמו ליון קצרות מ"ק ה', כרם רצפי
מליינין אותו ושל ערלה ושל קצרות, ונעשר שני פרק ה'
ונשנה ח' קוקרל בסיקרא חולין ע"ח ובדומה פרט צוקוס
חנקל לצוא לידי טענה לצרר ולסלק חסמק ונשנה צ"צ קע"צ
בילד יעשה יכתוב קיוני, שם קס"ח ודלונא קיוניא דהא רב לייר
בוורא ונעשר שני פ"ד וי"ח ונלא כלי וכתוב עליו קי"ד ובשעת
חסכנה היו כותבין בן, שקלים פ"ג ונשנה צ' ג' קופות וכתוב
זהו ח' צ' ג' וכידוע רבים הדינים לענין חסיונים צנולד
ספק וחשש טעות חילוף ורונאות וחקרו חז"ל צ"ו ק"ז אי קיוני'
דאורייתא או דרבנן ואחריהם גדולי ראשונים ואחרונים להלכה
חזקה ס' בעדות באונתה לקנווך עליו. ונלצר שהשתמשו בקיונים
המפורשים בחורה או בהקונצלים וכן צנתחדשים ונוקדים פ"פ
חוקי הטבע ודרכי הנסיון לשמור ולעשות רטון ד' חולין כ"ז ס'
לעריפה י"צ חדש עיין יס"ש ודגול מרצנה קי' כ"ע ובכו"פ קיוני
לעריפה שאינה יולדת, צרכות צ' קיוני לדצר לאלת הכבדים,
פסחים כ"ג קיוני להרים מלץ קיוני לענוקי' דקלים כ"ו לציבורי'
ועוד כהנה עד"ז ושייכים להם שנת ל"ג ד' קיוני' הם ובסנהדרין
ק"ט צבל וצורסיף קיוני רע לחורה השתמשו גם בקיונים לצוא
בסוד ד' ואנרו חולין ל"ו בית תיבוק ואשת אעפ"י שאין זו נתיש
יש זו קיוני אשר לפעמים קלת ונחכמים פתרו קיונים אלה
להיפך קוכה כ"ע ת"ר צומן שהחמה לוקה וי"ח חילוף הדברים
עיין חוספתא אשר ת"ר זה צשם ר"ו צנוסחא אחרת כומין דם

אל הספר

לפני גדולי יורה דעה ונודע צרכי קשרי ונכח הנוסחה אשר נכלא
 הן צענייהם והם הרהיבו צנפשי שוה להולילו אורה, ואם
 יפגשך אחד וזהם ושאלך לאנור: וזה זאת עשה יעקב אביך
 לשלחך הליציר ליונים והקטן צארכות וכונות לפני אחיך הגדול
 לזוי אלה וזוי אלה כי קראך צאם להונות צונקפר הקפריס.
 ואנורת אבי שלחך לנולא לי ונקום רק צין ונשכנות החכמים
 וחתי נפשי וכאשר צאתי לבותצי העתים וצעלי האקופות חין
 חיש וזהם נחאקף אותי חציתה צאנורם לנו לר הנוקום צעדך
 ואחה אל הירא כי לא הצוש לזכה לצדך ואם גם קטן אלה
 ולא הלכה צגדולות וצנפלחות הקום חרחם ליון וצזאה אצוא
 לפניך והגדל חקדך עלי ומרלני וצרלות ה' דרכיו הנה גם אחי
 הגדול אחרי צקדצ חיונים הצאים.

קאיעטיין יום ג' לסדר וישלח יעקב תרביד לפיק.

יאקב בר מיכל זל.

GRAD
BM
503.6
• B78
1991
(BUHR)

יצא לאור פה ברוקלין נ.י.
שנת חשנ"ב

ע"י

אחים באלדענבערג

ובסיוע מו"ה יצחק בראך נ"י

• • •

גרפס אנל

COPY CORNER

5022 • 13th AVENUE, BROOKLYN, N.Y. 11219
TEL. (718) 972-0777

Brüll, Jacob, 1812-1889.

Doresh le-Tsiyon.

דורש לציון

כולל

באורים ותיקונים על הסימנים אשר בש"ס

יאקב ברילל

רב דר קיק קאיעסיין יע"א

200

ווייען

בשנת תרכ"ד לס"ק

בדפוס השותפים שלאסבערג ובענדינער.